

Azərbaycana şərəfli xidmət nümunəsi

Azərbaycan naminə missiya

Prezident İlham Əliyevlə birgə Mehriban xanım Əliyevanın ölkənin inkişaf strategiyasının uğurla həyata keçirilməsində, həmçinin sosial-humanitar layihələrin gerçəkləşməsində böyük əməyi var.

Həqiqətən də ölkəmizdə elə bir sahə yoxdur ki, orada Mehriban xanım Əliyevanın xoş əməlləri, xoşniyyətli layihələri olmasın. Bütün bunları nəzərə alaraq öminliklə deyə bilərik ki, Azərbaycanın birinci xanımı, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın keçdiyi parlaq həyat yolu Vətənə və xalqa xidmət nümunəsidir.

Hazırda möhtəşəm inkişaf mərhələsinə gələn Azərbaycanın qazandığı uğurlara dəyərli töhfələr verən Mehriban xanım ictimai-siyasi həyatda, dönməz xarakter alan islahatlar prosesində fəal iştirakı, milli mədəniyyətimizin dünyada tanınması istiqamətində yorulmaz fəaliyyəti, vətənpərvərliyi və xeyirxahlığı ilə diqqətdən kənar qalmır. Onu haqlı olaraq Azər-

baycan humanizminin simvolu adlandırılır.

Mehriban Əliyevanın xoşməramlı fəaliyyəti həm Azərbaycanda, həm də beynəlxalq miqyasda yüksək ali dəyərlərə, orden və medallarla qiymətləndirilir.

Amma Mehriban xanım Əliyevanın özü hesab edir ki, ən böyük mükafatı xalqın ona olan sevgisi, inamı və etimadıdır. Bunu isə birinci xanım əməlləri, humanizmi, xeyirxahlığı, nəcibliyi ilə çoxdan qazanıb.

Əminliklə deyə bilərik ki, xalqın sevgisini, etimadını qazanmış Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycanın bundan sonra daha da güclənməsi, global nüfuzunun daha da yüksəlməsi istiqamətində sadıq silahdaş kimi Prezident İlham Əliyevlə birgə çox mühüm işlər görəcək, daha möhtəşəm layihələr reallaşdıracaq. Qalib dövlətin yeni zirvələrə fəth etməsi üçün möhtəşəm layihələr imza atacaq.

→ 3

Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə...

Yaradıcılıq, incəsənət bacarıq, böyük zəhmətlə yanaşı, səbir və diqqət tələb edir. Bu sahəyə göstərilən diqqət və qayğı hər zaman yüksək qiymətləndirilir. Həssas əhali qrupundan olan şəxslərin istedadlarının ortaya çıxarılması, bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, eyni zamanda onların sosial adaptasiyasının təşkil edilməsi isə xüsusilə vacibdir.

Bu baxımdan Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi layihələr, birinci xan-

ımın təşəbbüsü əsasında yaradılan DOST İnküvator İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzinin fəaliyyəti təqdirəlayiqdir. Mehriban Əliyevanın xüsusi qayğıya ehtiyacı olan valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlara, əlillərə, xəstə uşaqlara, eyni zamanda autizm və Daun sindromlu şəxslərə göstərdiyi diqqət, onların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi, cəmiyyətə adaptasiyası üçün həyata keçirdiyi tədbirlər humanizmin, insanlığın ən gözəl nümunəsidir.

→ 4

Makron düşdüyü vəziyyətdən çıxış yolu axtarır

O, demokratiyaya qarşı institusional çevrilişdə ittiham olunur

Bu günlərdə solçu siyasətçilərin, o cümlədən "Yenilməyən Fransa" partiyasının lideri Jan-Lük Melanşonun "The Tribune Sunday" qəzeti üçün yazdığı məqalədə deyilir: "Prezident Makron bilməlidir ki, onu dövlət başçısı postundan kənarlaşdırmaq üçün bütün konstitusiyası vasitələrindən istifadə olunacaq, onun demokratiyanın əsas qaydasına qarşı biabırçı addımına heç bir təciliyyət olmayacaq: Fransada yeganə hakim xalq səsidir".

→ 12

Aqrar sektorun da COP29-dan gözləntisi çoxdur

Aqrar sektorda suvarmadan düzgün istifadə etməklə iqlim dəyişmələrinin fəsadlarına "qalxan" tutmaq mümkündür. Damcı üsulu ilə suvarma sistemləri, yağış suyunun yığılması, su ehtiyatlarının bərpası kimi texnologiyalar və təcrübələrin tətbiqini genişləndirmək dövrün tələbidir. Bu üsullar suyun bitkinin bərbəş köklərinə çatdırılması ilə israfı azaldır və su resurslarının səmərəli istifadəsini təmin edir. Yağış suyunun yığılması isə su qıtlığı olan bölgələrdə su ehtiyatlarının artırılmasına əhəmiyyətli yardımçı olur. Onu da bildirmək ki, quraqlığa davamlı bitkilər iqlim dəyişmələrinə "müqavimət" göstərir və bu, su qıtlığı olan bölgələrdə məhsul istehsalını davam etdirməyə imkan verir. "Yaşıl kənd təsərrüfatı" həm "yaşıl enerji"dən, həm də kimyəvi gübrələrdən normasında istifadə etməklə, daha çox təbii gübrələrə üstünlük vermək deməkdir. Aqrar sektora "yaşıl enerji"ni düzgün tətbiq etmək məhsuldarlığın artmasında böyük rol oynayır.

→ 8

Övladlarımız niyə aqressivdir?

Psixiatr İkrəm Rüstəmov:

"İnsanın istər fiziki, istər psixi problemlərinin əksəriyyətinin altında müxtəlif genetik amillər dayanır. Şüa, radiasiya, qida kimi genetikaya təsir edən, onu pozan amillər, üç-dörd nəsil sonra belə nəvə-nöticələrdə müxtəlif problemlərə gətirib çıxara bilər, o cümlədən aqressiyaya".

→ 9

Zəfər zirvəsində zəfər seçkisi

Şuşa ilk parlament seçkilərinə hazırdır

Bu seçkilər həm də ərazi bütövlüyümüzün, suverenliyimizin tam təminatından sonra işğaldan azad edilmiş Qarabağ və Şorqi Zəngəzurdə təşkil edilən ilk parlament seçkiləridir. Yəni ilk dəfə olaraq parlament seçkilərinə suverenliyini tam bərpa etmiş ölkə kimi gedirik.

Ümumiyyətlə isə Qarabağ və Şorqi Zəngəzurdə 34 daimi seçki məntəqəsi yaradılıb. Keçmiş məcburi köçkünlər 574 məntəqədə səs verə bilərlər. Onların sayı isə 399 min 56 nəfərdir.

Əlbəttə ki, seçkilər hər bir xalqın ictimai-siyasi həyatında mühüm rol oynayır. Bu mənada, həmin prosese xüsusi önəm verilir. Sentyabrın 1-də

ölkəmizin şanlı tarixində daha bir mühüm hadisə yaşanacaq. İşğaldan azad olunmuş ərazilərə köçürülən keçmiş məcburi köçkünlər bu tarixi hadisənin iştirakçısı olacaqlar.

Vətən müharibəsində qazandıqımız Zəfər zirvəsi sayılan Şuşa şəhəri də seçkilərə hazırlaşır. Artıq böyük köç karvanının yeni ünvanları sırasında Şuşanın da olması onu deməyə əsas verir ki, mədəniyyət paytaxtımızın sakinləri doğma yurtda səs verəcəklər.

Biz də Şuşaya səfərimiz çərçivəsində yolumuzu 124 sayılı Şuşa-Ağdam-Xocavənd Seçki Dairəsinin buradakı məntəqə seçki komissiyasın-

dan salaraq səsvərməyə hazırlıq prosesi ilə maraqlandıq.

124 sayılı Şuşa-Ağdam-Xocavənd Seçki Dairəsi 93 seçki məntəqəsini əhatə edir.

Aparılan hazırlıqlar, həyata keçirilən tədbirlər onu deməyə əsas verir ki, Zəfər zirvəmiz Şuşa parlament seçkilərinə tam hazırdır. Suverenliyimizin bərpasından sonra mədəniyyət paytaxtımızda ikinci dəfə seçki prosesi baş tutacaq. 30 illik həsrətdən sonra Şuşaya qayıdan yerli sakinlərin içərisində həm ikinci, həm də birinci dəfə seçki prosesində iştirak edənlər tarixə yazılacaqlar.

→ 6

Qarşılıqlı etimad və bərabər hüquqlu tərəfdaşlıq

Rusiya Azərbaycanla dostluq münasibətlərinin inkişafına böyük əhəmiyyət verir

Azərbaycanla Rusiya arasında əməkdaşlıq əlaqələri siyasi sferadan tutmuş iqtisadi, mədəni, humanitar sahələrə qədər geniş spektri əhatə edir. Prezidentlərin danışıqları zamanı bütün bunlar, o cümlədən regional təhlükəsizlik ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı. Dövlət başçılarının danışıqları, mətbuata verilən bəyanatlar isə göstərdi ki, bütün istiqamətlərdə əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi üçün güclü siyasi iradə mövcuddur. "Bütün istiqamətlər üzrə müsbət dinamika görünür. Nüma-

yəndə heyətlərimizin tərkibi də bunu çox aydın şəkildə göstərir. Bu çox mətləblərdən xəbərdar. Yəni qarşılıqlı fəaliyyətin müzakirəsi üçün mövzular çoxdur və qarşılıqlı fəaliyyətimizin əhatə dairəsi ildən-ilə genişlənir. Biz bütün istiqamətlər üzrə qarşılıqlı fəaliyyətimizi möhkəmləndirmək əzmindəyik və əminəm ki, Sizin səfəriniz ölkəmizin və xalqlarımızın yaxınlaşmasında növbəti mühüm addım olacaq", - deyə geniş tərkibdə görüşdə Prezident İlham Əliyev bildirdi.

→ 5

Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 2024-cü il oktyabrın 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması və müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının ehtiyata buraxılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 26-cı bəndini rəhbər tutaraq, "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 12.3-cü və 40.1-ci maddələrinə əsasən və Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrini şəxsi heyətlə kompleksləşdirmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. 2006-cı ildə doğulmuş və çağırış gününədək (həmin gün də daxil olmaqla) 18 yaşa tamam olmuş, habelə 1989-2005-ci illərdə doğulmuş, yaşı 35-dək olan, Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməmiş, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan möhlət hüququ olmayan və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan azad

edilməmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşları 2024-cü il oktyabrın 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılsınlar.

2. "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 38.1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xidmət müddətini keçmiş müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları 2024-cü il oktyabrın 1-dən 30-dək ehtiyata buraxılsınlar.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamın icrası üçün qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş tədbirləri görsün.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 21 avqust 2024-cü il

Almaniya səfiri Azərbaycanda insan hüquqları sahəsində həyata keçirilən fəaliyyət barədə məlumatlandırılıb

Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) Səbinə Əliyeva və Almaniya Federativ Respublikasının ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Ralf Horlemanla görüşüb.

Ombudsman Aparatından AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüş zamanı ombudsman qonağa Azərbaycanda insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi sahəsində həyata keçirilən fəaliyyət barədə geniş məlumat verib.

İnsan hüquqları sahəsində müsbət təcrübələrin öyrənilməsinin əhəmiyyətini vurğulayan S.Əliyeva bununla bağlı xarici ölkələrin ombudsman və milli insan hüquqları institutları, həmçinin bu təsisatları birləşdirən regional, beynəlxalq assosiasiyalar ilə qurulan səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrindən danışıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, müasir çağırışlar fonunda insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində fəaliyyət göstərən təsisatlar arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin güclənməsi hüquq mədəniyyətinin inkişafı ilə yanaşı,

dünyada sülhün təmin olunmasında da mühüm rol oynayır.

Eyni zamanda ombudsman "Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (ombudsman) haqqında" Konstitusiyaya Qanununa edilmiş son dəyişikliklərdən bəhs edib, əlilliyi olan şəxslərin və uşaq hüquqlarının müdafiəsi, ayrı-seçkiliyin qarşısının alınması və digər sahələrdə mandatın genişləndirilməsi barədə danışıb.

Görüş zamanı Müvəkkilin Milli Preventiv Mexanizmin mandatı çərçivəsində saxlanılan şəxslərin öz iradəsi ilə tərk edə bilmədiyi müəssisələrə həyata keçirilən başçəkmələr, ombudsmana müraciət üsulları,

eləcə də ombudsmanın məhkəmələrin və onların ailə üzvlərinin çağırışları əsasında ölkə Prezidentinə əfv təklifləri ilə müraciət etdiyi diqqətə çatdırılıb.

S.Əliyeva ölkəmizin cari ildə BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına - COP29-a evsahibliyi edəcəyini, tədbirin yüksək səviyyədə təşkil istiqamətində hazırlıq işlərinin həyata keçirildiyini bildirib.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra digər məsələlər müzakirə olunub və qonağı maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

YAP Mərkəzi Aparatında MDB müşahidə missiyası qərargahının rəhbəri ilə görüş keçirilib

Avqustun 21-də Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Mərkəzi Aparatında YAP Sədri-nin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovla Müstəqil Dövlətlər Birliyi (MDB) müşahidə missiyası qərargahının rəhbəri Oleq Kuleba arasında görüş keçirilib.

Görüş imkanın yaradılmasına görə təşəkkürünü bildiren Oleq Kuleba MDB müşahidə missiyasının 2003-cü ildən etibarən Azərbaycanda seçkiləri müşahidə etdiyini söyləyib. O bildirib ki, sentyabrın 1-də Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə keçiriləcək növbədənkonar seçkilər MDB missiyası tərəfindən Azərbaycanda müşahidə edilən 12-ci seçki olacaq.

MDB müşahidə missiyasının tərkibi və fəaliyyəti haqqında məlumat verən qərargah rəhbəri hazırda heyətdə 132 nəfərin yer aldığı, onlardan 10 nəfərin uzunmüddətli müşahidə apardığını qeyd edib. Onun sözlərinə görə, ilkin müşahidələr namizədlər üçün bərabər imkanların yaradıldığı, Mərkəzi Seçki Komissiyasının və onun yerlərdəki qurumlarının seçkilərə yüksək səviyyədə hazırlaşdığını göstərir. O.Kuleba, həmçinin missiya üzvlərinin fəaliyyətinə heç bir maneə yaradılmadığını və lazımı

məlumatların əldə edilməsinə aidiyyəti qurumlar tərəfindən dəstək göstərildiyini bildirib.

YAP Sədri-nin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov MDB müşahidə missiyasının Azərbaycandakı fəaliyyətinin seçki təcrübəsinin mübadiləsi və seçki institutunun daha da inkişaf etdirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət daşıdığını bildirib.

Yeni Azərbaycan Partiyasının seçkilərə hazırlıqla bağlı gördüyü işlər və seçkiqabağı təşviqat kampaniyasının gedişatı haqqında məlumat verən YAP Sədri-nin müavini Azərbaycandan zəngin və daim təkmilləşən seçki təcrübəsinə malik olduğunu, qarşından gələn parlament seçkilərinin də rəqəbatlı mühitdə - azad, ədalətli, şəffaf və demokratik keçirilməsi üçün bütün şəraitin təmin edildiyini bildirib.

YAP Sədri-nin müavini MDB müşahidə missiyasını maraqlandıran sualları cavablandıraraq, seçkilərin gedişatına dair konar qiymətləndirmənin önəminə diqqət çəkərək missiyaya fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Rusiya XİN: Bakı ilə İrəvan arasında sülh müqaviləsinin bağlanması Cənubi Qafqazda sabitliyin bərqərar olunması üçün ən mühüm şərtidir

Rusiya və Azərbaycan prezidentləri Rusiya dövlətinin başçısı Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri zamanı Bakı ilə İrəvan arasında barışıq mövzusunda ətraflı müzakirə ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Rusiya Federasiyası Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova brifinqdə bildirib.

Diplomat vurğulayıb ki, prezidentlər birgə mətbuat konfransı zamanı da bu məsələnin üzərində xüsusi dayanıblar.

"Bizim bütün söyləyimiz həm Bakı, həm də İrəvanla xalqlarımız arasında dərin tarixi və mədəni əlaqələrə və regionda güclü təhlükəsizlik sistemi qurmaq üçün birgə səy əsaslanan xüsusi mütəfəhlik münasibətlərinin ruhuna uyğundur. Biz mütəmadi olaraq Bakı və İrəvanı vəziyyətin pisləşməsinə səbəb olan istənilən hərəkətlərdən çəkindirməyə çağırırıq. Bütün mübahisəli məsələlər müstəsna olaraq sülh, siyasi və diplomatik yol ilə həll edilməlidir", - deyən Zaxarova əlavə edib.

Rusiya XİN nümayəndəsi qeyd edib ki, Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin bağlanması Cənubi Qafqaz regionunda sülh və sabitliyin bərqərar olunması üçün ən mühüm şərtidir.

"Biz sülh müqaviləsinin mümkün qədər tez imzalanmasında maraqlıyıq və bunun üçün praktiki baxımdan əlimizdən gələni etməmişik. Erməni və azərbaycanlı tərəflərimizə kömək etmək niyyətimiz qeyd olunan mətbuat konfransında Rusiya Federasiyasının Prezidenti tərəfindən şəxsən təsdiqlənib", - deyən Zaxarova əlavə edib ki, Rusiya tərəflərə üçtərəfli sazişlərin bütün istiqamətləri üzrə ən yüksək səviyyədə kömək etməyə hazırdır və Qazaxıstanın bu sahədə söyləyini alqışlayır.

G20 Dövlətlərarası Forumun iştirakçılarında Azərbaycanın Qarabağda gördüyü işlər barədə məlumat verilib

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri (QMİ) Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə Braziliyada səfərdədir. Səfər çərçivəsində Braziliyanın paytaxtı Braziliya şəhərində keçirilən G20 Dövlətlərarası Forumunda iştirak edən Şeyxülislam A.Paşazadə qurumun prezidenti Kol Durhamla görüşüb.

QMİ-nin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə dini liderlərin siyasi xadimlər və hökumətlərə əməkdaşlığa cəlb olunmasının əhəmiyyətini vurğulanıb, dialoqun səmərəli şəkildə davam etməsindən məmnunluq ifadə olunub. G20 Braziliya Zirvə görüşünün əsas mövzularının qida təhlükəsizliyi, enerji təminatı, sülh quruculuğu, kasıb ölkələrlə zəngin dövlətlər arasında münasibətlər, insan alveri və müasir quldarlıq olduğu diqqətə çatdırılıb, dini liderlərin bu mövzulara dair mənəvi dəyərləndirməsinin zəruriliyi diqqətə çatdırılıb.

Forum çərçivəsində Şeyxülislam A.Paşazadə Özbəkistan Prezidentinin müşaviri Müzəffər Kamilov, KAICIID Beynəlxalq Dinlərarası və Mədəniyyətlərarası Dialoq Mərkəzinin Baş katibi Zühəyr əl Harisi, ABŞ-dəki İsa Məsihinin Son Zaman Müqəddəsləri Kilsəsinin Yetmişlər Kvorumunun üzvü, ağsaqqal Ahmed Salem Korbit, G20 Braziliya yerli Təşkilat komitəsinin başçısı Rodriqo Vitorino Souza Alves, Müqəddəs İsa Redeemin rektoru Omar Rapozo, BƏƏ Əbu-Dabi Sülh Forumunun katibi Şeyx əl-Mahfud bin Bəyyah və başqaları ilə görüşüb, forumun mövzularını ətrafında fikir mübadiləsi aparıb.

Allahşükür Paşazadə "Heç kimi unutmayacağıq: insanları və planet üçün tərəfdaşlıq" mövzusunda keçirilən forumda dini müstəvidə global debatda çıxış edib. Braziliyanın G20-də sədrliyi çərçivəsində Dinlərarası Forumunda dəvətə görə minnətdarlığını bildiren A.Paşazadə vurğulayıb ki, ümumi evimiz olan Yer kürəsində insan həyatına olan təhdid və təhlükələrin artdığı müasir dövrdə siyasi, ictimai və dini liderlərin birgə səylərinin artırılması qlobal zərurətdir. Beynəlxalq sabitliyə təhdid olan ksenofobiya təzahürləri, etnik, dini, irqi ayrı-seçkililiyə təhrik edən nifrət çağırışları, sivilizasiyaların toqquşdurulması cəhdləri dünya ictimaiyyəti tərəfindən qətiyyətlə qınanmalıdır. Müasir dünyada törədilən ekoloji və mühəribə cinayətləri, ekosistemin pozulması, münbit torpaqların yarasız hala salınması səbəbindən yaşanan qıtlıq, qida çatışmazlığı, orzaq təhlükəsizliyi kimi bəşəriyyəti təhdid edən problemlərə toxunan Şeyxülislam Forumun sülh və əmin-amanlığı tərənnüm etməsini, münasibətlərə, bərabərsizliyə son qoymağa çağırmasını, bəşəri narahat edən aclıq, yoxsulluq, orzaq təhlükəsizliyi, ətraf mühit, dini etiqad azadlığının, uşaq, qadın və

gənclərin hüquqlarının qorunması kimi mühüm problemlərə diqqət ayırmasını yüksək qiymətləndirib. O, bütün dünya və ənənəvi dinlərin bəşəriyyətə ətraf mühitə mərəhmət, ehtiram ruhunu tələm etdiyini və əks təqdirdə, yaşanacaq fəlakət, böhran və intahlandırılan xəbərdar etdiyini vurğulayıb.

Şeyxülislam A.Paşazadə forum iştirakçılarından diqqətinə çatdırıb ki, ekoloji böhran, iqlim dəyişikliyinə fəsadların aradan qaldırılması bu ilin noyabrında Bakıda COP29-da müzakirə olunacaq və bu toplantı çərçivəsində iqlim problemlərinin mənəvi dəyərləndirilməsində dini liderlər yaxından iştirak edəcəklər.

QMİ sədri onu da deyib ki, dünya birliyi tərəfindən tanınan ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etmiş Azərbaycan dövləti bu gün işğaldan azad olmuş Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə dinc quruculuq işləri, əhalinin qayıdışı layihələrini həyata keçirir, ekosis və ərbsidin nəticələrini aradan qaldırır, bölgəmizdə sülh və tərəqqi yönündə səy göstərir.

Braziliyanın G20 Zirvəsinə və COP30-a evsahibliyi etmək şərəfinə layiq olmasını yüksək dəyərləndirən Şeyxülislam BMT-nin COP sessiyalarına sədrlik edən Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Azərbaycan və Braziliyanın davamlı əməkdaşlıq platformasında - COP sədrliyi üçlüyündə bir araya gəlməsini böyük əhəmiyyət daşıyan hadisə olaraq səciyyələndirib.

Məhkəmələrə elektron qaydada müraciət etmək imkanı genişləndirilib

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin təşəbbüsü ilə "Elektron məhkəmə" informasiya sisteminin tətbiqi çərçivəsində məhkəmələrə elektron qaydada müraciət etmək imkanı daha da genişləndirilib.

Ali Məhkəmənin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, "Elektron kabinet" istifadəçisi olan fiziki və hüquqi şəxslər, o cümlədən dövlət orqanları "Elektron kabinet" vasitəsilə apellyasiya instansiyası məhkəməsinin birinci instansiya məhkəməsi qismində baxdığı inzibati mübahisələr üzrə iddia ərizələrini elektron qaydada məhkəmələrə göndərə biləcəklər. Eyni zamanda, iş üzrə prosesin gedişi, çıxarılan məhkəmə aktları, onlardan verilən şikayət barədə operativ məlumat əldə edəcəklər.

İstifadəçilər məhkəmələrə bu tip iddia ərizələri vermək üçün ilk növbədə "Elektron kabinet"ə daxil olmalı, oradan "Yeni ərizə" bölməsinə keçib edərək müvafiq apellyasiya instansiyası məhkəməsinin seçməli, iddia üzrə zəruri məlumatların daxil edilməsini ardıcıl şəkildə təmin etməli və elektron imza ilə təsdiqləməlidirlər.

Apellyasiya məhkəməsinin birinci instansiya məhkəməsi qismində baxdığı seçki (referendumda iştirak) hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı mübahisələr, media ilə bağlı mübahisələr, siyasi partiyalarla bağlı mübahisələr, Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarının mübahisələndirilməsinə dair mübahisələr və digər bu tip işlər üzrə icraatın elektron qaydada aparılması məhkəmələrdə rəqəmsallaşma prosesinin sürətləndirilməsinə xidmət edəcəkdir.

Azərbaycan hərbciləri "Altın Kiran" beynəlxalq taktiki-xüsusi təlimində iştirak edirlər

Jungar Alatau dağlarında Qazaxıstanın Desant-Hücum Qoşunları və Azərbaycan Ordusunun bölmələri arasında kəşfiyyat tapşırıqlarının yerinə yetirilməsi üzrə təcrübə mübadiləsinin həyata keçirilməsi "Altın Kiran" beynəlxalq taktiki-xüsusi təlimi başlayıb.

AZƏRTAC Qazaxıstan Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinə istinadla xəbər verir ki, təlim Qazaxıstan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Desant-Hücum Qoşunlarının komandanı general-mayor Almaz Jumakeyevin rəhbərliyi ilə keçirilir.

Təlim iştirakçılarının daha səmərəli fəaliyyət göstərmələri üçün

iştirakçılar Qazaxıstan və Azərbaycan hərbcilərinin ibarət iki qarışıq qrupa bölünüblər.

İlk gündə təlim iştirakçılarına alpinizm avadanlıqlarından istifadə, düşünlər bağlamaq, qayadan qalxmaq və enmək, yüksək dağlıq şəraitində ilkin tibbi yardımın göstərilməsi və yaralı

ların təxliyəsi ilə bağlı təlimlər keçirilib. İki ölkənin hərbciləri qida təminatı olmadan dağ şəraitində sağqalma bacarıqlarını bölüşüblər.

Xatırladaq ki, "Altın Kiran - 2024"ün açılış mərasimi Almatı şəhərində baş tutub.

Açılışdan dərhal sonra bölmələr təyin olunan rayona avtomobillərlə yürüş edib və qarışıq bölmələrin tərkibində birgə təlim-döyüş tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinə başlayıb.

Azərbaycana şərəfli xidmət nümunəsi

Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə...

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə DOST konsepsiyası əsasında yaradılan və Cənubi Qafqazda həssas əhali qrupundan olan şəxslərə xidmət göstərən ilk ən böyük müəssisədir.

2021-ci il oktyabrın 22-də Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyevanın iştirakı ilə açılışı olan DOST İnküziv İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzində əlilliyi olan şəxslər, şəhid ailələrinin üzvləri, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmişlər və onların övladları, valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar və digər həssas qruplara xidmət göstərilir.

Mərkəzə daxil olan kimi yaradıcılıq ab-havasına düşdüyümüzü hiss edirik. Girişdə "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" nə həsr olunmuş, bənefişarlar tərəfindən müxtəlif tullantılardan hazırlanmış əl işləri ilə tanış oluruq. Məlumat verilir ki, əsərlərin çoxu COP29 ərəfəsində sərgidə nümayiş olunacaq.

14 istiqamət üzrə təlim

14 fəaliyyət istiqaməti üzrə təlimlər keçirilən mərkəzdə yaradıldığı gündən 570-dən çox şəxs xidmət göstərilir. Bu gün isə müəssisədə həssas əhali qrupundan olan 160 nəfərə yaxın bənefişar təlimlərdən yararlanaraq, müxtəlif sahələrdə biliklərə yiyələnir və ya bacarıqlarını inkişaf etdirirlər.

Qeyd edək ki, Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü olan DOST konsepsiyası sosial islahatların mühüm nailiyyətlərindən biridir və onun əsasında 15 istiqamət üzrə 160 sosial xidmət "bir pəncərə"dən, müasir, çevik, şəffaf, vətəndaş məmnunluğuna uyğun təqdim olunur. İndiyədək Bakı şəhəri, Ağsəron və Bərdə rayonlarında 7 DOST Mərkəzi, Zəngilanın Ağalı kəndində "Smart DOST" xidmət məntəqəsi, Şuşa şəhərində Qarabağ Regional DOST Mərkəzinin filialı istifadəyə verilib. Mərkəzlərdə göstərilən xidmətlərə görə vətəndaş məmnunluğu yüksək səviyyədədir. Hazırda Naxçıvan, Quba, Sabirabad, Sumqayıt, Gəncə və Masallıda da DOST xidmətləri şəbəkəsinin qurulması üçün layihə həyata keçirilir, təmir-tikinti işləri aparılır. Ümumilikdə 77 yeni Regional DOST Mərkəzinin, 15 DOST filialının yaradılması nəzərdə tutulur. DOST konsepsiyası ötən dövrdə 30-dan çox beynəlxalq mükafat və sertifikatla təltif olunub. "AI Biznes Mühihi Hesabatı 2021"də isə DOST mərkəzləri Azərbaycanın 3 təkmil islahatından biri kimi qiymətləndirilib.

Mərkəzdə həyata keçirilən fəaliyyət istiqamətləri ilə tanış olmaq, təlim proseslərini izləmək üçün otaqlara baş çəkirik. Mərkəzə qəbul 6 yaşdan başlayır. Vətəndaşlar əvvəlcə təlim prosesini izləmək üçün DOST Mərkəzlərinə və ya Sosial Xidmətlər Agentliyinin yerli nümayəndəliklərinə müraciət edirlər. Daha sonra onlar mərkəzin Qiymətləndirmə Komissiyasına dəvət olunaraq, mütəxəssislər tərəfindən mövcud meyarlara əsasən müsbət rəy aldıqdan sonra müvafiq yaradıcılıq və reabilitasiya prosesinə yönəldirlər.

Musiqi səsinə eşidib ilk yaxınlaşdığımız otaq audio-səsyazma studiyasıdır. Öyrənirik ki, studiyada vokal

bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, audioklublərin və solo albomların yazılması, videoların, sənədlərin və bədii filmlərin, teletamaşaların dublyaj edilməsi mümkündür. Təlimçi ilə bənefişarın gitarada birgə ifalarını dinləyib mane olmadan otaqdan uzaqlaşırıq.

Daha sonra Multidisiplinar qrupun üzvlərinin yer aldığı, bənefişarların ilkin mərhələdə qiymətləndirilən xidmətlərə görə vətəndaş məmnunluğu yüksək səviyyədədir. Hazırda Naxçıvan, Quba, Sabirabad, Sumqayıt, Gəncə və Masallıda da DOST xidmətləri şəbəkəsinin qurulması üçün layihə həyata keçirilir, təmir-tikinti işləri aparılır. Ümumilikdə 77 yeni Regional DOST Mərkəzinin, 15 DOST filialının yaradılması nəzərdə tutulur. DOST konsepsiyası ötən dövrdə 30-dan çox beynəlxalq mükafat və sertifikatla təltif olunub. "AI Biznes Mühihi Hesabatı 2021"də isə DOST mərkəzləri Azərbaycanın 3 təkmil islahatından biri kimi qiymətləndirilib.

Mərkəzdə həyata keçirilən fəaliyyət istiqamətləri ilə tanış olmaq, təlim proseslərini izləmək üçün otaqlara baş çəkirik. Mərkəzə qəbul 6 yaşdan başlayır. Vətəndaşlar əvvəlcə təlim prosesini izləmək üçün DOST Mərkəzlərinə və ya Sosial Xidmətlər Agentliyinin yerli nümayəndəliklərinə müraciət edirlər. Daha sonra onlar mərkəzin Qiymətləndirmə Komissiyasına dəvət olunaraq, mütəxəssislər tərəfindən mövcud meyarlara əsasən müsbət rəy aldıqdan sonra müvafiq yaradıcılıq və reabilitasiya prosesinə yönəldirlər.

Növbəti olduğumuz otaq isə rəngdişklərin və solo albomların yazılması, videoların, sənədlərin və bədii filmlərin, teletamaşaların dublyaj edilməsi mümkündür. Təlimçi ilə bənefişarın gitarada birgə ifalarını dinləyib mane olmadan otaqdan uzaqlaşırıq.

Daha sonra Multidisiplinar qrupun üzvlərinin yer aldığı, bənefişarların ilkin mərhələdə qiymətləndirilən xidmətlərə görə vətəndaş məmnunluğu yüksək səviyyədədir. Hazırda Naxçıvan, Quba, Sabirabad, Sumqayıt, Gəncə və Masallıda da DOST xidmətləri şəbəkəsinin qurulması üçün layihə həyata keçirilir, təmir-tikinti işləri aparılır. Ümumilikdə 77 yeni Regional DOST Mərkəzinin, 15 DOST filialının yaradılması nəzərdə tutulur. DOST konsepsiyası ötən dövrdə 30-dan çox beynəlxalq mükafat və sertifikatla təltif olunub. "AI Biznes Mühihi Hesabatı 2021"də isə DOST mərkəzləri Azərbaycanın 3 təkmil islahatından biri kimi qiymətləndirilib.

Mərkəzdə həyata keçirilən fəaliyyət istiqamətləri ilə tanış olmaq, təlim proseslərini izləmək üçün otaqlara baş çəkirik. Mərkəzə qəbul 6 yaşdan başlayır. Vətəndaşlar əvvəlcə təlim prosesini izləmək üçün DOST Mərkəzlərinə və ya Sosial Xidmətlər Agentliyinin yerli nümayəndəliklərinə müraciət edirlər. Daha sonra onlar mərkəzin Qiymətləndirmə Komissiyasına dəvət olunaraq, mütəxəssislər tərəfindən mövcud meyarlara əsasən müsbət rəy aldıqdan sonra müvafiq yaradıcılıq və reabilitasiya prosesinə yönəldirlər.

7 ildir bədii oyma ilə məşğul olan Daşqın Abbasov isə bu sahənin peşəkarnı çevirmək istəyir, elə bu məqsədlə DOST İnküziv İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzinə müraciət edib. Hazırda Asif Qasimovdan sənətin sirlərini öyrənən Daşqın oymaçı kimi fəaliyyət göstərərək bu sənəti gələcək nəsillərə ötürmək, qədim sənətin hər zaman yaşamasını istəyir. O bildirir ki, artıq dörd aya yaxındır təlimlər qoşulub və bu müddətdə Asif müəllimlərdən çox şey öyrənib.

Onlarla sağollaşdıqdan sonra daha bir qədim sənət növünə keçirik. O da xalçaçılıq və toxuma studiyasına daxil oluruq. Kimi xalça eskizi çəkir, kimi xalça toxuyur, kimi isə tikmək işləri ilə məşğuldur. İki ilə yaxındır sənətin sirlərini öyrənən Daşqın oymaçı kimi fəaliyyət göstərərək bu sənəti gələcək nəsillərə ötürmək, qədim sənətin hər zaman yaşamasını istəyir. O bildirir ki, artıq dörd aya yaxındır təlimlər qoşulub və bu müddətdə Asif müəllimlərdən çox şey öyrənib.

Onlarla sağollaşdıqdan sonra daha bir qədim sənət növünə keçirik. O da xalçaçılıq və toxuma studiyasına daxil oluruq. Kimi xalça eskizi çəkir, kimi xalça toxuyur, kimi isə tikmək işləri ilə məşğuldur. İki ilə yaxındır sənətin sirlərini öyrənən Daşqın oymaçı kimi fəaliyyət göstərərək bu sənəti gələcək nəsillərə ötürmək, qədim sənətin hər zaman yaşamasını istəyir. O bildirir ki, artıq dörd aya yaxındır təlimlər qoşulub və bu müddətdə Asif müəllimlərdən çox şey öyrənib.

Nəfis ornamentlər, qədim atributları ilə bəzədilən Azərbaycan xalçaçılar

her zaman adla deyilib. Təbii ki, gözoxşayan xalçanın ərsəyə gəlməsi üçün ilk olaraq ideya lazımdır. Bunun üçün ilkin mərhələdə xalça eskizi çəkilir. Studiyada həmsöhbət olduğumuz təlimçi Ayturan İbrahimova deyir ki, eskizçəkəmə bacarıqlarına yiyələnən bənefişarlara görə dəyişir. Eskizlərin hazırlıq müddəti işin mürəkkəbliyinə, böyüklüyünə görə fərqlənir. Ayturan xanım deyir ki, bunun üçün rəssamlıq bacarıqlarına o qədər də ehtiyac yoxdur.

Təlim müddəti yaradıcılıq istiqamətlərinin programından, həmin sahənin çətinliyindən, bənefişarların müvafiq bilikləri mənimsəməsindən asılı olaraq, 12 aydan 24 ayadək dəyişə bilər. Təlimlərə cəlb olunan şəxslər müəyyən edilən müddətdə tamamlanaraq sertifikatlar alırlar.

Bənefişarların ən çox maraq göstərdiyi sahələrdən olan Keramika studiyasına yollanıq. Burada müxtəlif yaş qrupundan olan şəxslərin məşğul olduqları görürük. Elə studiyada yer alan əl işləri onların təlimçilərinin və ya fərdi hazırladıqları sənət nümunələridir. Təlimçi Ruhəngiz Bağirova deyir ki, təlimlərə əsasən 10 yaşdan yuxarı şəxslər qəbul edilir, çünki gili işləməyə, qançarda işləmək müəyyən güc tələb edir. İlk mərhələdə gildən əl işləri sifirdən yığılır, 3-5 üzrə qurulur, daha sonra üzərində kompozisiya işlənir. Boyandıqdan sonra şirələmə prosesi geridir. Daha sonra isə bir də sobaya göndərilərək bişirilir. Mərkəzdə həm bədii oyma, həm də keramika təlimlərinə qoşulan 30 yaşlı Orxan İmanov deyir ki, ilyanımdır hər iki fəaliyyət istiqaməti ilə

məşğul olur. Əl işlərinin sərgilərdə nümayiş olunduğunu vurğulayan bənefişar bildirir ki, əvvəl həvəskar kimi məşğul olmağa başlasa da, artıq bacarıqlarını inkişaf etdirərək peşəkari fəaliyyət göstərir.

Daha sonra baş çəkdiyimiz Təsviri sənət studiyasında da işinə çox həvəslə yanaşan Elvin diqqətimizi çəkir. O deyir ki, 4 yaşından rəssamlıqla məşğuldur. Peşə liseyini bitirib və özünü inkişaf etdirmək üçün atasının məsləhəti ilə mərkəzə müraciət edib. Arzusu əsərlərinin həm də xarici ölkələrdə sərgilərdə nümayiş olunmasıdır.

Mərkəzi gəzərək bənefişarların ən çox hansı fəaliyyət istiqamətlərinə üstünlük verdiyini də öyrənirik. Bizə məlumat verilir ki, onlar daha çox floristika, muncuqtoxuma və tikmə, xalçaçılıq, musiqi, təsviri incəsənət, duşluçuluq, rəqs, kapeytra sahələrinə maraq göstərirlər.

Musiqili idmanda bənefişarların uğurları

Akrobatika, musiqi və rəqs birləşdirən kapeytra son illər gənclərin maraq göstərdiyi idman növündən biridir. Azərbaycanca bu sahə ötən əsrin son illərində meydana gəlib. Mərkəzin kapeytra təlimçisi Elşeyvə Heydərov 2008-ci ildən bu idman növü ilə məşğuldur. O, artıq 11 ildir ki, müəllim kimi fəaliyyət göstərir. Elşeyvə kapeytraya marağın çox olduğunu deyir: "Musiqili, ağıllı keçidə görə uşaqlar daha çox buna həvə göstərirlər. Təlimlər qrup şəklinə də keçirilir. Kapeytra həmçinin fiziki

zəif uşaqlarda dayaq-hərəkət sistemini möhkəmləndirir. 5-6 yaşdan təlimlərə qoşulmaq mümkündür".

Təlimlərə qoşulan bənefişarların yarışlarda uğurlu nəticələri də var. Bunu studiyadakı sertifikatlardan da müşahidə edirik. Təlimçi bildirir ki, bənefişarlar həm Bakı çempionatına, həm də respublika yarışlarına qoşulurlar. Ümumilikdə Mərkəzdə təlimlərə cəlb edilmiş həssas əhali qruplarından olan şəxslərin yaradıcılıq nümunələrinin beynəlxalq müstəvidə tanıtılması istiqamətində də işlər aparılır. Məsələn, IV Qış Olimpiya Oyunları çərçivəsində Cənubi Koreyanın Qanqvon əyalətində əlilliyi olan gənclərin əl işlərindən ibarət sərgidə ilk dəfə mərkəzi bənefişarların rəsm əsərləri nümayiş olunub. Bundan əlavə, Cenevrədə Millətlor Sarayında 2 Aprel - Dünya Avtizm Məlumatlandırma Günü'nə həsr olunmuş sərgidə də bənefişarların 70-ə yaxın əl işi sərgilənib.

Mehriban Əliyevanın xüsusi diqqət və qayğısı...

Sonda mətbəxə baş çəkib bənefişarların məharətini izləyirik. Kulinariya istiqaməti üzrə təlimçi Elnur Nəğdəliyev bildirir ki, 12 yaşdan yuxarı şəxslərin qoşulduğu təlimlər 6 ay davam edir. Onlara həm şirniyyat, həm də xörək hazırlamaq öyrədilir. İlk təlimdə resept əsasında hər hansı xörək təlimçi ilə birgə hazırlanır. Növbəti dərsdə isə bənefişarlar öz bacarıqlarını yoxlayırlar. Bu gün bənefişarlar pizza hazırlayırdılar, nahara az vaxt qaldığından son tamamlama işləri gərdirdi. Onu da bildirik ki, mərkəzdə bənefişarlar naharla təmin olunurlar.

Mehriban Əliyevanın mərkəzin fəaliyyətinə və orada olan bənefişarlara diqqət və qayğısı hər zaman hiss olunur. Türkiyə Prezidentinin xanımı Əminə Ərdəğanla birlikdə mərkəzə baş çəkəndə bu barədə nümunəsidir. Hər iki ölkənin birinci xanımı müxtəlif studiyalarda keçirilən təlimlərlə tanış olaraq, inküziv kamera orkestrinin ifasında musiqi nömrələrini dinləmiş, bənefişarların əl işlərindən ibarət sərgi ilə tanış olmuşlar.

Yaradıcılıq, incəsənət bacarığı, böyük zəhmətlə yanaşı, səbir və diqqət tələb edir. Bu sahəyə göstərilən diqqət və qayğı hər zaman yüksək qiymətləndirilir. Həssas əhali qrupundan olan şəxslərin istedadlarının ortaya çıxarılması, bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, eyni zamanda onların sosial adaptasiyasının təşkil edilməsi isə xüsusilə vacibdir.

Bu baxımdan Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun xəyanı keçirdiyi layihələr, birinci xanımın təşəbbüsü əsasında yaradılan DOST İnküziv İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzinin fəaliyyəti təqdirəlayiqdir. Mehriban Əliyevanın xüsusi qayğıya ehtiyacı olan, valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlara, əlillərə, xəstə uşaqlara, eyni zamanda avtizm və Daun sindromlu şəxslərə göstərdiyi diqqət, onların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi, cəmiyyətə adaptasiyası üçün həyata keçirdiyi tədbirlər humanizmin, insanlığın ən gözəl nümunəsidir.

Əsmər QARDAŞANOVA,
İlham BABAYEV (foto),
"Azərbaycan"

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

yard dollar səviyyəsinə yüksəlib. Bu il isə ölkələrimiz arasında iqtisadi əlaqələr sferasında daha yüksək nəticə gözlənilir. Xüsusilə qeyd edilməlidir ki, sənaye və kənd təsərrüfatı sahələrində idxal-ixrac əməliyyatlarının yüksəlməsi, tranzit axınının və yük daşımalarının həcmünün artması, o cümlədən Azərbaycanın rusiyalı turistlər üçün çəlbədiçə məkən olaraq qalması ticarət dövryyəsinin yüksəlməsinə təsir edən iqtisadi faktorlardır. Xüsusilə qeyd edilməlidir ki, Azərbaycanla Rusiya arasındakı iqtisadi əlaqələrin yüksəlməsi yalnız hər iki dövlətin mövcud potensialına əsaslanır.

Əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi üçün güclü siyasi iradə var

Azərbaycanla Rusiya arasında əməkdaşlıq əlaqələri siyasi sferadan tutmuş iqtisadi, mədəni, humanitar sahələrə qədər geniş spektri əhatə edir. Prezidentlərin danışıqları zamanı bütün bunlar, o cümlədən regional təhlükəsizlik ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı. Dövlət başçılarının danışıqları, mətbuat verilən bəyanatlar isə göstərdi ki, bütün istiqamətlərdə əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi üçün güclü siyasi iradə mövcuddur. "Bütün istiqamətlər üzrə müsbət dinamika görürük. Nümayəndə heyətlərimizin tərkibi də bunu çox ayən şəkildə göstərir. Bu çox mətləblərdən xəbər verir. Yeni qarşılıqlı fəaliyyətin müzakirəsi üçün mövzular çoxdur və qarşılıqlı fəaliyyətimizin əhatə dairəsi ildən-ilə genişlənir. Biz bütün istiqamətlər üzrə qarşılıqlı fəaliyyətimizi möhkəmləndirmək əzminəyik və əminəm ki, Sizin səfəriniz ölkələrimizin və xalqlarımızın yaxınlaşmasında növbəti mühüm addım olacaqdır. - deyər geniş tərkibdə görüşdə Prezident İlham Əliyev bildirdi.

Azərbaycan həm də səmimi və münasibətlərin ruhuna uyğun siyasət yürüdükdən dövlətdir. Təsədüfi deyil ki, respublikamız global səviyyədə Rusiyaya qarşı olan çağırışlara qoşulmur. Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin hər görüşü əlaqələrin genişlənməsinə xidmət edir. Bu baxımdan Bakıda aparılan danışıqlar göstərir ki, dostluq, bərabərhüquqluq və bir-birinin daxili işlərinə müdaxilə etməmək prinsipləri əsasında qurulan Azərbaycan-Rusiya əlaqələri bundan sonra daha da inkişaf edəcək. Prezident Vladimir Putinin vurğuladığı kimi, Rusiya Azərbaycanla iqtisadi əlaqələrinin inkişafına böyük əhəmiyyət verir.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Azərbaycan-Rusiya müttəfiqliyi daha da möhkəmlənir

"Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin ölkəmizə dövlət səfəri iki ölkə arasında münasibətlərin daha da dərinləşməsinə tökan olacaq. Dövlət başçılarının verdiyi mesajlardan da aydın oldu ki, səfərin formatı və xarakteri xüsusi əhəmiyyətə malik olmaqla yanaşı, dövlətlərarası münasibətlərin yüksək səviyyəyə endirilməsinə tökan verəcək".

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Könül Nurullayeva deyib. Deputat qeyd edib ki, prezidentlərin Birgə Bəyanatı daxil olmaqla, Bakıda qəbul edilən sənədlər münasibətlərin dostluq və müttəfiqlik xarakterini bir daha təsdiqləyir. Ümumiyyətlə, Azərbaycan regionda sülhün, təhlükəsizliyin və əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə yönəlməli siyasət sayəsində qonşu ölkələrlə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinə nail olub. Rusiya da dünyanın və regionun ən böyük ölkələrindən biri, eyni zamanda BMT TŞ-nin 5 daimi üzvündən biri kimi dünyanı nizamında öz yerini qoruyub saxlayır. Azərbaycan-Rusiya əlaqələri dövlətlərin müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü, bərabərhüquqluq və bir-birinin daxili işlərinə müdaxilə etməmək prinsipləri əsasında inkişaf etməkdədir. Azərbaycanla Rusiya arasında yaxın dostluq münasibətləri, dövlətlərarası dialoq yüksək səviyyədədir.

Təsədüfi deyil ki, 2023-cü il 2022-ci ilə müqayisədə ticarət dövryyəsi 17 faiz artaraq 4.5 milyard dollara yüksəlib. 2024-cü ildə daha yüksək nəticə gözlənilir. Dövlət başçılarının iqtisadi-ticarət münasibətlərlə bağlı məsələləri detallı şəkildə təhlil etdik. Bir daha bəyan olundu ki, Rusiya və Azərbaycan bir-biri üçün mühüm iqtisadi tərəfdaşlardır. Ən iri investor kimi Rusiya tərəfindən Azərbaycan iqtisadiyyatına 4 milyarddan çox birbaşa investisiya qoyulub. "Tərəflər həmçinin böyük əhəmiyyətə malik olan "Şimal-Cənub" layihəsinin reallaşdırılması üzrə birgə planlarını da bəyan etdilər. Belə ki, bu layihə Hind okeanının sahillərinə çıxmağa və bu marşrutdan qarşılıqlı fayda, maraqlı kontekstində istifadə etməyə imkan verəcək. Prezident İlham Əliyevin prezident kimi, ildə 15 milyon ton və daha çox - 30 milyon tonadək yüklərin daşınması əsas hədəflərdən biridir. Moskva və Bakı ilə yanaşı, bu dahlizin digər iştirakçıları da birgə səylərlə öz fəaliyyətlərini davam etdirəcəklər", - deyər o əlavə etdi.

ri arasında əldə olunmuş məlumatlı razılıqlar əsasında sülh sənədini bağlanmasına hətərətəli kömək edəcəyini bəyan etdi.

Deputatın fikrincə, Moskva, eyni zamanda Sovet İttifaqı vaxtından bixdə qalan müvafiq sənədləri nəzərə almaqla, sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyasına, transsərhəd marşrutların açılmasına, humanitar təmasların yaradılmasına da kömək etməyə hazırdır: "Bakıda aparılan danışıqlar və əldə olunan razılıqlar Rusiya-Azərbaycan tərəfdaşlığının gələcəkdə möhkəmlənməsinə xidmət edəcək. Azərbaycan müstəqil siyasət yürüdükdə, öz milli maraqları çərçivəsində bütün tərəflərlə əməkdaşlığı inkişaf etdirir. Rəsmi Bakı həm Qorb, həm də Rusiya, eyni zamanda İran və digər ölkələrlə yaxın əlaqələr qurmağı bacarır. Bir sözlə, Prezident İlham Əliyevin beynəlxalq arenada yürütdüyü siyasət, məharətli diplomatiya həm də Rusiya ilə qurulmuş düzgün münasibətlər nəticəsində Azərbaycan qarşısında duran tarixi vəzifələrin həllinə nail olub, öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa edib. Ən vacib məsələ isə bundan ibarətdir ki, mövcud müəkkəb geosiyasi şərait fonunda Azərbaycan Qorbə Rusiya arasında münasibətlərini meydana çevirməyib".

Əsmar QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Qarşılıqlı etimad və bərabərhüquqluq tərəfdaşlığı

Rusiya Azərbaycanla dostluq münasibətlərinin inkişafına böyük əhəmiyyət verir

Son günlərin mühüm və global miqyasda maraqlı izlənilən siyasi hadisələrindən biri Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana etdiyi dövlət səfəri oldu. Bu səfər bütün məqamları ilə Azərbaycanla Rusiya arasında dövlətlərarası dialoqun, əməkdaşlığın və dostluğun yüksək səviyyəyə endirilməsinə tökan verdi, əlaqələrin inkişafına böyük əhəmiyyət verdi, əlaqələrin inkişafına tökan verdi, əlaqələrin inkişafına tökan verdi.

Ticarət dövryyəsinin yüksəlməsi hər iki dövlətin mövcud potensialına əsaslanır

Azərbaycanla Rusiya arasında əlaqələrin yüksək səviyyəsinə Prezident Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri də tökidir. Rusiya Prezidenti əvvəllər də ölkəmizdə səfərdə olub. Amma ilk dəfə idi ki, dövlət səfərinə gəlirdi. Prezident İlham Əliyevin mətbuat bəyanatında qeyd etdiyi kimi, dövlət səfərinin formatı və xarakteri xüsusi əhəmiyyətə malikdir, belə demək mümkündürsə, həm də dövlətlərarası münasibətlərin yüksək səviyyəsinə tökan verir.

Azərbaycanla Rusiya arasında imzalanmış sənədlərin mübadiləsi isə ikitərəfli əlaqələrin hüquqi bazasını daha da gücləndirir. Bu sənədlər siyasi, iqtisadi, sosial sahələrdə əməkdaşlıq əlaqələrinin daha da gücləndirilməsinə ehtiva edir.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanla Rusiya arasında yüksək siyasi əlaqələrlə yanaşı, iqtisadi sahədə də müsbət dinamika mövcuddur. Belə ki, 2023-cü ilin notisiyinə görə, 2022-ci ilə müqayisədə ticarət dövryyəsi 17 faiz artaraq 4.5 ml-

li davranış nümayiş etdirdi. Ermənistanın çoxsaylı mürciətlərinə, cəhdlərinə, hətta KTMT ilə bağlı şantajlarına baxmayaraq, rəsmi Moskva Azərbaycanın beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmış ərazilərinin işğaldan azad olunmasına qarşı çıxmadı. Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü müdrik və qətiyyətli siyasət, uğurlu diplomatiya, həm də Rusiya ilə qurulmuş düzgün münasibətlər nəticəsində Azərbaycan qarşısında duran tarixi vəzifələrin həllinə nail oldu, öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etdi.

2022-ci ilin fevralında imzalanmış "Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında" Bəyannaməsi əlaqələrlə yeni siyasi məzmun qatdı. Bütün bunların fonunda özüni göstərən həqiqət odur ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin edərək yaratdığı yeni realıqlı Rusiya tərəfindən qəbul edilir.

Kreml Azərbaycanın yaratdığı yeni realıqlı qəbul edir

Milli maraqları rəhbər tutan müstəqil xarici siyasətin yürüdülməsi Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sisteminə aparıcı rolunu və yüksək nüfuzunu, region ölkələri və dünyanın güc mərkəzləri ilə qarşılıqlı etimada əsaslanan münasibətlər qurmasını və inkişaf etdirməsini şərtləndirən əsas amillərdən biridir. Bu sırada respublikamızın dünyanın əsas siyasi-hərbi qütblərindən biri, BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü olan Rusiya ilə siyasi əlaqələrinin yüksək səviyyəsi və məzmunu xüsusi vurğulanmalıdır.

Qeyd edək ki, Vətən müharibəsində əldə etdiyimiz Zafərdən sonra Azərbaycan-Rusiya əlaqələri yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Məlum olduğu kimi, müharibə günlərində Rusiya təmkin-

Bakı bir sıra fundamental səbəblərə görə bir çox ölkələr üçün həmişə böyük əhəmiyyət kəsb edib. Azərbaycan əsas enerji ölkəsidir, bundan başqa, coğrafi mövqeyinə görə ölkəmiz nəqliyyat və logistika baxımından, xüsusilə "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dahlizi ilə bağlı mühüm tərəfdaşdır.

Azərbaycana rəsmi səfərə gələn Rusiya Prezidenti Vladimir Putin avqustun 19-da Prezident İlham Əliyevlə danışıqları baş tutub. Görüşdə ikitərəfli strateji tərəfdaşlıq və müttəfiqlik münasibətlərinin daha da inkişaf etdirilməsi, aktual beynəlxalq və regional problemlər müzakirə olundu. Bu səfər böyük əhəmiyyət kəsb edir, çünki Azərbaycan və Rusiya liderləri tərəfindən aparılan danışıqlar iki ölkə arasında əməkdaşlıq və Cənubi Qafqazdakı vəziyyətlə bağlı məsələləri həll etmək imkanı verir. Bu kontekstdə Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana səfəri Cənubi Qafqazda sülhün və təhlükəsizliyin daha da möhkəmlənməsinə mühüm töhfə sayıla bilər.

AZƏRTAC mövzu ilə bağlı iqtisadi ekspert, Dünya İqtisadiyyatı və Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunun (İMEMO RAS) Mərkəzi Asiya sektorunun rəhbəri, tarix elmləri namizədi Stanislav Pritçinlə müsahibə hazırlayıb.

- Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri ikitərəfli iqtisadi əlaqələrin inkişafına necə təsir edəcək?

- İstənilən sammit görüşü, xüsusən də dövlət səfəri ikitərəfli münasibətlərin inkişafı üçün həmişə müəyyən tökan olur, çünki müzakirə olunancaq müxtəlif layihələr razılaşdırılır. Bu, ölkələrimiz arasında bağlanmış müqavilələrə, ilk növbədə, 2022-ci ilin fevralında imzalanmış Strateji Əməkdaşlıq haqqında Sazişə sadıq olduğumuzu göstərən ikitərəfli münasibətlərimizin növbəti mərhələsidir. Və bu aspektdə əlaqələrimiz fəal şəkildə inkişaf edir. Səfərin ən yüksək statusu bu gün inkişafının pik nöqtəsində olan Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin səviyyəsini aydın şəkildə əks etdirir. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycanın MDB ölkələri ilə xarici ticarət dövryyəsinin üçdə ikisi Rusiyanın payına düşür. Ölkələr arasında ticarət dövryyəsi 2023-cü ildə rekord səviyyəyə -

4.5 milyard dollara çatıb və bu rəqəmin bu il yenilənməsi gözlənilir. Bu ilin yanvar-may aylarının yekunlarına əsasən, Rusiya ilə Azərbaycan arasında qarşılıqlı hesablaşmalarda milli valyutaların payı 73 faizi keçib, ödəniş isə onların payı 57,8 faizə çatıb.

- Bütün Cənubi Qafqaz regionunun sabitliyi və təhlükəsizliyi daha çox Rusiya ilə Azərbaycan arasında sıx qarşılıqlı fəaliyyətdən asılıdır. Ölkələrimiz bu regionun təhlükəsizliyinə necə kömək edə bilərlər?

- Buradakı mənzərə əslində kifayət qədər genişdir. Rusiya və Azərbaycan bəstərətli dialoqumuz çərçivəsində, o cümlədən Cənubi Qafqazda təhlükəsizlik sisteminin necə olması ilə bağlı Xəzər dənizində təhlükəsizliyin təmin edilməsinə mümkün qədər yaxın baxışa və ümumi yanaşmalara malikdir. Təbii ki, bu, ilk növbədə açıq sərhədlər və nəqliyyat, ticarət vasitələri iqtisadi əlaqələrin inkişafıdır. Bu da İkinci Qarabağ müharibə-

"Şimal-Cənub" dahlizi Azərbaycan və Rusiyanın əsas magistral layihəsidir

sindən sonra verdiyimiz üçtərəfli bəyanatda öz əksini tapıb. Daha geniş kontekstdə danışıq, həm Rusiya, həm də Azərbaycan, Ermənistan, Azərbaycan, Gürcüstan, Rusiya, İran və Türkiyənin daxil olduğu "3+3" formatını maksimum dəstəkləyirlər. Təəssüf ki, hələlik bu format yalnız layihə olaraq qalır, çünki həmişə regional əməkdaşlıqda maraqlı olmayan oyunçular var.

Bundan əlavə, Ermənistan-Azərbaycan ziddiyyətlərinin həllinə Rusiya və Azərbaycanın yaxın və oxşar yanaşmalarının şahidi oluruq. Burada təəssüf ki, ABŞ və Fransanın təmsilində regiondankənar oyunçular meydana çıxır ki, onlar üçün rəsmi Bakı ilə İrəvan arasında ziddiyyətlərin davam etməsi regionda təsir imkanları yaradır və bu, təbii ki, dağıdıcı amildir. Buna qarşı Rusiya və Azərbaycan birgə işləməyə hazırdır.

- Azərbaycan və Rusiya prezidentləri Xəzər dənizində ekoloji vəziyyəti müzakirə ediblər. Mümkün ekoloji fəlakətin qarşısını almaq üçün tərəflərin hamı ikitərəfli, həm də bəstərətli formada hansı yolları müəyyənləşdirə bilər?

- Rusiya və Azərbaycanın ekoloji problemlərin həllinə həmişə oxşar baxışları olub. Bundan əlavə, biz Xəzər dənizinin beynəlxalq statusu haqqında Konvensiya çərçivəsində Bioloji Müxtəlifliyin Mühafizəsi haqqında Protokolu imzaladıq. Xəzər dənizi Xəzər regionunun ümumi ekoloji obyektidir və onun hissələrindən birində

böhrən hər bir dövlətin şəxsi planlarını və onun inkişaf perspektivlərinə təsir edəcək. Neft əməliyyatlarına və Xəzər dənizindəki ümumi vəziyyətə sərəməli ekoloji nəzarət yalnız Xəzər dənizinin daxil olduğu "3+3" formatını maksimum dəstəkləyirlər. Təəssüf ki, hələlik bu format yalnız layihə olaraq qalır, çünki həmişə regional əməkdaşlıqda maraqlı olmayan oyunçular var.

- Rusiya şirkətləri Azərbaycan bazarında özlərini kifayət qədər rahat hissə edirlər. Bunu Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana səfəri zamanı deyib. Azərbaycan iqtisadiyyatının hansı sahələri rusiyalı investorları cəlb edir?

- Bakıda fəaliyyət göstərən Rusiya şirkətləri və Rusiyada fəaliyyət göstərən Azərbaycan şirkətləri aqroeksport, yəni qarşılıqlı əlaqəyə və Azərbaycan mallarının Rusiya bazarına çatdırılmasına imkan verəcək olan etibarlı və sürətli infrastrukturudur. Rusiya Azərbaycanın qeyri-neft ixracının əsas və ən böyük alıcısıdır. Bundan əlavə, Azərbaycan-Rusiya investisiya əməkdaşlığı çox uğurla inkişaf edir: Azərbaycanla Rusiya kapitalı 1,3 mlnə yaxın şirkət qeydiyyatdan keçib və Azərbaycan iqtisadiyyatına Rusiya investisiyalarının ümumi həcmi 8,7 milyard dolları ötürüb. Rusiya investorları Azərbaycan iqtisadiyyatının bank sektoru, neft-kimya, yük maşınlarının is-

tehsal, şərabçılıq, qida sənayesi kimi sahələrini fəal şəkildə araşdırırlar. Eyni zamanda Azərbaycanın investorları arasında Rusiya iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrində, ilk növbədə, xidmət sektorunda, turizm, kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı və digər sahələrdə fəaliyyətə maraqlı var. Səfər zamanı Rusiya Birbaşa İnvestisiya Fondu ilə Azərbaycan Respublikasının İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Agentliyi (AZPROMO) arasında Rusiya şirkətlərinin Azərbaycan bazarına daxil olması və Azərbaycan biznesinin Rusiyaya cəlb edilməsinə investisiya dəstəyi haqqında saziş bağlandı. Saziş bu mühüm sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün zəruri hüquqi baza yaradır.

- Rusiya və Azərbaycan Xəzər sahilində birgə həyata keçirmək üçün potensial olaraq yeni layihəni nəzərdən keçirir. Bunu Rusiya Baş nazirinin müavini Aleksandr Novak deyib. Layihə haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Bu, Azərbaycanın və Rusiya şirkətlərinin, ilk növbədə, "Lukoil"un şəlfədo işləmək təcrübəsini nəzərə alaraq kifayət qədər perspektivli istiqamətdir. Hesab edirik ki, bu istiqamət xüsusilə Azərbaycanda karbonsuz enerjiyin inkişafı kontekstində əməkdaşlıq üçün çox vacib sahədir. Yeni layihə əzad edilmiş ərazilərdə kiçik atom-elektrik stansiyalarının inkişafı kontekstində həyata keçirilə bilər.

- "Şimal-Cənub" layihəsi rəsmi Bakı ilə Moskva arasında dövlətlə-

arası münasibətlər üçün müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Bu marşrut üzrə potensialın artırılması üçün hər iki ölkə hansı tədbirləri görməlidir? Layihənin üstünlüyü nədir?

- Azərbaycan və Rusiyanın regionda kommunikasiyaların inkişafında maraqlı olmasından danışıq "Şimal-Cənub" nəqliyyat dahlizi mövzusunda nəzərdən qaçırmaq olmaz. Bu dahliz sayəsində Hindistan və Çin öz yüklərini Mərkəzi Asiya, Azərbaycan, Rusiya və Avropaya daşıya biləcəklər. Layihənin əsas üstünlüyü yükdaşıma vaxtının yarıdan çox azaldılmasıdır. Dünyada mövcud vəziyyət fonunda əsas mərkəzi Azərbaycan olan nəqliyyat marşrutlarının əhəmiyyətini qiymətləndirmək çətindir. Azərbaycan bu istiqamətdə bir sıra mühüm addımlar ataraq "Şimal-Cənub" marşrutunun təşviqində mühüm rol oynayır. "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dahlizi layihəsinin həyata keçirilməsi həm Cənubi Qafqaz regionunun, həm də Rusiya ilə Azərbaycan arasında ikitərəfli münasibətlərin inkişafında mühüm rol oynayır. Bu marşrut sayəsində ölkələr arasında ticarət dövryyəsi iki dəfə artıb, daşımanın qiyməti isə doniz nəqliyyatı ilə müqayisədə xeyli aşağı düşüb. "Şimal-Cənub" dahlizi bizim əsas magistral layihədir. Üstəlik, burada on dörd qəpək məqam odur ki, Rusiya və Azərbaycan öz növbəsində bütün razılıqlarını yerinə yetirəblər və infrastrukturunu genişləndirməyə hazırdır.

Bundan əlavə, bu, Rusiyanın ticarət əlaqələri üçün bağlanan qorb istiqamətin alternativ olacaq yeni marşrut açmağı imkanlandır. Azərbaycan üçün isə təbii ki, bu, tranzit potensialını artırmaq və ondan istifadə etmək imkanıdır.

- Hər iki lider Bakı Ağ Şəhərdə də oldular. Bildiyiniz kimi, əvvəlcə bu ərazi "Qara Şəhər" adlanıb. Bakıda belə bir infrastrukturun yaranmasını necə qiymətləndirirsiniz?

- Bakıda şəhər infrastrukturunun inkişafına gəlincə, burada təbii ki, ciddi irəliləyiş var. Postsovet məkanının paytaxtları arasında Bakı ən dinamik inkişaf edən, ekoloji yönümlü, klaster inkişafı ilə seçilən şəhərlərdən biridir. Və keçmiş "Qara Şəhər" bu gün bütün parklar sistemini təmsil edir. Məhz buna görə də Prezident Putin Azərbaycan paytaxtında baş verən dəyişikliklərin sürətindən heyran olub. Həqiqətən də Cənubi Qafqazda Bakı turistlər baxımından, şəhərsalma siyasəti baxımından incidir. Prezident İlham Əliyev rusiyalı həkəmləri paytaxtın şəhər hissəsinin bərpasına və inkişafına yönəlməli "Bakı Ağ Şəhər" layihəsi ilə tanış edib. Bir neçə il əvvəl Azərbaycan rəhbərliyi məhz bu yerdə Ağ Şəhər yaşayış kompleksinin tikintisinə başlamaqla "Qara Şəhər"i "Ağ Şəhər"ə çevirməyi qarşısına məqsəd qoymuşdur. Nəticədə, biz ölkə rəhbərliyinin "qara"ni "ağ"a çevirə bildiyinin şahidi olduq.

1 sentyabr Milli Məclisə seçkilər günüdür

Zəfər zirvəsində zəfər seçkisi

Şuşa ilk parlament seçkilərinə hazırdır

Qarabağdan reportaj

Ölkəmiz mühüm siyasi hadisə ərafındadır. Müstəqillik dövründə ölkəmizdə keçiriləcək sayca 7-ci parlament seçkilərinə 9 gün qalır. Bütün ölkə üzrə seçkilərə hazırlıqlar yekunlaşmaq üzrədir.

Bu seçkilər həm də ərazi bütövlüyümüzün, suverenliyimizin tam təminatından sonra işğaldan azad edilmiş Qarabağ və Zəngəzurda təşkil edilən ilk parlament seçkiləridir. Yəni ilk dəfə olaraq parlament seçkilərinə suverenliyini tam bərpa etmiş ölkə kimi gedirik.

Ümumiyyətlə isə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdan 34 daimi seçki məntəqəsi yaradılıb. Keçmiş məcburi köçkünlər 574 məntəqədə səs verə biləcəklər. Onların sayı isə 399 min 56 nəfərdir.

Əlbəttə ki, seçkilər hər bir xalqın ictimai-siyasi həyatında mühüm rol oynayır. Bu mənada həmin prosesə xüsusi önəm verilir. Sentyabrın 1-də ölkəmizin şanlı tarixində daha bir mühüm hadisə yaşanacaq. İşğaldan azad olunmuş ərazilərə köçürülən keçmiş məcburi köçkünlər bu tarixi hadisənin iştirakçısı olacaqlar.

Vətən müharibəsində qazandığımız Zəfərin zirvəsi sayılan Şuşa şəhəri də seçkilərə hazırlaşır. Artıq böyük köç karvanının yeni ünvanları sırasında Şuşanın da olması onu deməyə əsas verir ki, moderniyə paytaxtımızın sakinləri doğma yurtda səs verəcəklər.

Biz də Şuşaya səfərimiz çərçivəsində yolumuzu 124 sayılı Şuşa-Ağdam-Xocavənd Seçki Dairəsinin buradakı məntəqə seçki komissiyasından salaraq səsvərməyə hazırlıq prosesi ilə maraqlandıq.

124 sayılı Şuşa-Ağdam-Xocavənd Seçki Dairəsi 93 seçki məntəqəsini əhatə edir. Bu dairədən deputat seçilmək uğrunda 7 nəfər mübarizə aparacaq. Onların sırasında Yeni Azərbaycan Partiyası və Azad Vətən Partiyasının namizədləri, bitərəflər var.

Şuşada isə iki - 46 və 47 sayılı məntəqə seçki komissiyaları (MnSK) fəaliyyət göstərir. 46 sayılı MnSK şəhərin 1 nömrəli tam orta məktəbinin inzibati binasında yerləşir. MnSK-nın sədri Səbinə Gözəlova deyir ki, Şuşa sakinlərinin ilk parlament seçkilərində doğma şəhərlərində səs vermələri, bütövlükdə isə seçkilərin Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdan təşkil olunması

olduqca mühüm siyasi hadisədir. 46 sayılı seçki məntəqəsində seçicilərə öz səsvərmə hüquqlarından azad şəkildə istifadə etmələri üçün lazımı şərait yaradılıb. MnSK-nın əməkdaşları müxtəlif tədrisçilərdə iştirak ediblər.

Səbinə Gözəlovanın sözlərinə görə, seçki məntəqəsi zəruri texniki vasitə və metodika vasitələri ilə təmin olunub, seçici siyahıları və məlumat lövhələri asılıb. Seçicilərin öz mövqelərini sərbəst şəkildə bildirmələri üçün kabinələr yaradılıb. Seçki məntəqələrində katib və üzvlər, habelə seçkini izləyəcək müşahidəçilər üçün yerlər ayrılıb.

Müasir infrastrukturla təchiz edilən 1 nömrəli tam orta məktəbin binası yanğın təhlükəsizliyindən mühafizə, fasiləsiz rabitə və elektrik enerjisi ilə təmin edilib. Yəni məntəqə seçkilərə tam hazır vəziyyətdədir.

47 sayılı məntəqə seçki komissiyasının yerləşdiyi ünvan yollarıdır. Bu məntəqə Şuşadakı "Xarıbülbül" hotelinin birinci mərtəbəsində yerləşir. MnSK-nın sədri Eldar Sala-

hova söhbət əsnasında bölü olub ki, 47 sayılı məntəqə bundan öncə mövcud olmayıb. Parlament seçkilərinin keçirilməsi üçün yeni yaradılan 124 sayılı Şuşa-Ağdam-Xocavənd Seçki Dairəsi formalaşdıqdan sonra seçki məntəqələrinin sayı artırılıb.

Bu məntəqədə ilk dəfə səsvərmə prosesi keçiriləcək. Doğma yurdlarına qayıdan ş-

şahlar hüquqlarından istifadə edib öz namizədlərinə səs verəcəklər. Məntəqə seçki komissiyasının sədri deyir ki, seçkiyə hazırlıq prosesi yüksək səviyyədə həyata keçirilir. Sentyabrın 1-də bu məntəqədə yeni tarix yazılacaq: "Hazırlıq prosesi tam yekunlaşmaq üzrədir. Seçicilərin sərbəst şəkildə səs vermələri üçün kabinələr, müşahidəçilər

üçün yerlər müəyyənəndirilib. Doğma yurda qayıdan şahşahların evlərindən çıxaraq rahat şəkildə məntəqəyə gəlmələri üçün də şərait yaradılıb". Eldar Salahov deyir ki, suverenliyimizin tam təmin edilməsi kimi tarixi şəraitdə ilk dəfə məhz parlament seçkilərində məntəqə seçki komissiyasının sədri kimi fəaliyyət göstərmək həm böyük məsuliyyət, həm də qürurverici hadisədir. Bu seçkilər məntəqə üzvlərinin həyatında silinməz iz qoyacaq.

Aparılan hazırlıqlar, həyata keçirilən tədbirlər onu deməyə əsas verir ki, Zəfər zirvəmiz Şuşa parlament seçkilərinə tam hazırdır. Suverenliyimizin bərpasından sonra mədəniyyət paytaxtımızda ikinci dəfə seçki prosesi baş tutacaq. 30 illik həsrətdən sonra Şuşaya qayıdan yerli sakinlərin içərisində həm ikinci, həm də birinci dəfə seçki prosesində iştirak edənlər tarixə yazılacaqlar.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"
Bakı-Şuşa-Bakı

MSK dairə seçki komissiyalarının informasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssisləri üçün praktiki seminarlara start verib

Mərkəzi Seçki Komissiyası (MSK) Milli Məclisə növbədənəkar seçkilərə əlaqədar genişmiqyaslı maarifləndirmə proqramı çərçivəsində avqustun 21-dən etibarən növbəti layihəyə - dairə seçki komissiyalarının informasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssisləri üçün praktiki seminarlara başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, layihənin əsas hədəfi seçki günü məlumatların operativ şəkildə ictiləməsi, beləliklə, aşkarlığın və şəffaflığın həmin gün də yüksək səviyyədə təmin edilməsidir.

Seminarlar çərçivəsində dairə seçki komissiyalarının informasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssisləri Dövlət Avtomatlaşdırılmış İnformasiya Sisteminin (DAİS) ümumi fəaliyyəti, yenilənərək daha da təkmilləşdirilən imkanları barədə ətraflı məlumatlandırılır, DAİS üzər-

dən tətbiq olunan proqram təminatlarından bir-başına və praktiki istifadə təmin edilir, eləcə də yaranan suallara yerində əyani şəkildə aydınlıq gətirilir.

İnformasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssislərə xüsusi proqram modullarından praktiki məşğələlərlə test rejimində işləməyə də şərait yaradılır ki, bu da Milli Məclisə seçkilər günü həm seçicilərin fəallığı, həm də səsvərmənin noticələrinə dair protokol məlumatlarının Mərkəzi Seçki Komissiyasına ötürülməsi üçün proqram təminatlarını dərindən mənimsəmələrinə imkan verir.

Dairə seçki komissiyalarının informasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssislərinin bilik, bacarıq və işgüzar vərdişlərinin gücləndirilməsinə də mühüm rol oynayan praktiki seminarların avqustun 23-dək davam etməsi nəzərdə tutulur.

Seçicilər namizədlərin platformalarını müzakirə edirlər

Ölkəmizdə keçiriləcək növbədənəkar parlament seçkilərinə sayılı günlər qalır. Seçkinin demokratik və şəffaf keçirilməsi üçün Qusarada da lazım olan tədbirlər görülür.

60 sayılı Quba-Qusar seçki dairəsinin 44 sayılı Aşağı Ləngör seçki məntəqəsi kənd tam orta məktəbində təşkil edilmiş. Məntəqədə adçıqkılın kəndin seçiciləri səs verəcəklər. Məntəqənin sədri Lamiyə Abdullayeva bildirdi ki, kəndin ziyalıları, ictimaiyyət nümayəndələri demək olar, hər gün məntəqənin qarşısına toplaşır və namizədlərin platformalarını müzakirə edirlər.

Məntəqənin sədri onu da dedi ki, 13 nəfər ilk dəfə səs verəcək gəncimiz var: "Onların hər biri seçkidə iştirak edəcək. Jasmin Həsənova, Elşən Məmmədov, Abdullir Şixzadəyev, Dilərə Rizvanova və digərləri vaxtaşırı məntəqəyə

gəlir, həyatlarında yenilik yadacaq bu seçkidə məntəqə üzvlərinə kömək etmək istədiklərini bildirirlər".

Olya Kiciyoyeva öz fikirlərini bizimlə bölüşərək bildirdi ki, 44 günlük Vətən müharibəsində oğullar öz sözlərini deyərək işğal altında olan torpaqları azad etdilər: "Bu gün vətənimizin bütöv ərazisində keçirilən seçki bizim qürur yerimizdir. Qahərman oğulların 4 il əvvəl etdiklərini bizlər bu gün seçkilərdə davam etdirməliyik".

L.Abdullayevanın sözlərinə görə, məntəqə üzrə yaş 70-dən yuxarı 32 seçici var. Onların hər birinin sağlamlığı yerindədir. Aparılan söhbətlərdə seçki günü səsvərmədə yaxından iştirak edəcəklərini bildiriblər.

Məntəqə bütün texniki avadanlıqlarla təmin edilmiş. Seçki günü kimsə məntəqəyə gəlməsi mümkün olmazsa, ünvanına daşınan qutu aparılacaq.

A.ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

"Vətəndaş Cəmiyyəti Uğrunda" Seçki Müşahidə Koalisiyası seçki müşahidəçiləri üçün təlimlərə başlayıb

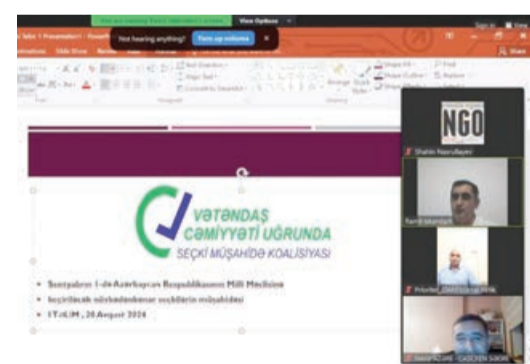
"Seçki Müşahidə Koalisiyası" Milli Məclisə növbədənəkar seçkilər günü müşahidə aparacaq şəxslərlə təlimlərə başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, avqustun 20-dən start verilən təlimlər 30 nəfərlik qruplarla onlayn formatda keçirilir. Avqustun 30-dək davam edəcək təlimlərdə nüfuzlu QHT rəhbərləri və nümayəndələri də iştirak ediblər. Təlimi ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosunun Azərbaycanla parlament seçkilərini izləyəcək Müşahidə Missiyasının nümayəndəsi də izləyib.

Koalisiyanın həmtəsisçisi - "Prioritet" Sosial İqtisadi Araşdırmalar Mərkəzi İctimai Birliyinin sədri Zaur İbrahimli təlim iştirakçılarının seçkilərin müşahidəsi ilə əlaqədar görüləcək işlər və atılacaq addımlar, təşkilati məsələlər haqqında məlumatlandırır.

Koalisiyanın digər həmtəsisçisi - Hüquqi Təhlil və Araşdırmalar İctimai Birliyinin sədri Rəşad İskəndərli müşahidəçilərin hüquq və vəzifələri, seçki qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət, qanunvericilikdə təsbit olunmuş digər məsələlərə bağlı təlim keçib. Təlim zamanı suallar cavablandırılıb, təkliflər qeydə alınıb.

Qeyd edək ki, "Vətəndaş Cəmiyyəti Uğrunda" Seçki Müşahidə Koalisiyası Milli Məclisə

növbədənəkar seçkilərin müşahidəsini həyata keçirəcək. Koalisiya "Bələdiyyələrin fəaliyyətinin təhlili" İctimai Birliyi, Hüquqi Təhlil və Araşdırmalar Mərkəzi İctimai Birliyi və "Prioritet" Sosial-İqtisadi Araşdırmalar Mərkəzi İctimai Birliyi tərəfindən yaradılıb. "Vətəndaş Cəmiyyəti Uğrunda" Seçki Müşahidə Koalisiyasının məqsədi seçki prosesində şəffaflığın, hesabatlılığın, inklüzivliyin təmin edilməsi, namizədlərin qeydiyyatı, təşviqat kampaniyasının aparılması, səsvərmə günü səsli səsli hesabatlanması və şikayətlərə baxılması, seçki administrasiyasının fəaliyyəti, seçki mühiti və beynəlxalq standartlar və qabaqcıl təcrübənin nəzərə alınması məsələləri ilə əlaqədar bütün maraqlı tərəfləri müstəqil, obyektiv qiymətləndirmə ilə təmin etməkdir.

Sərbəst, demokratik və şəffaf

Lənkəranın seçki məntəqələrində bunun üçün bütün şərait yaradılıb

Hər ötən gün bizi sentyabrın 1-də keçiriləcək növbədənəkar parlament seçkilərinə yaxınlaşdırır. Lənkərandan da bu mühüm siyasi kampaniyaya ciddi hazırlaşırırlar. Buna şahid olmaq üçün şəhərdəki bir neçə məntəqəyə baş çəkdi.

77 sayılı Lənkəran şəhər seçki dairəsinin 2 sayılı seçki məntəqəsi Asif Məhərrəmov adına şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbin binasında yerləşir. Digər seçki məntəqələri kimi, bu məntəqədə də səsvərmə gününə hazırlıq işləri başa çatmaq üzrədir. Məntəqə seçki komissiyasının sədri Allahverən Babayevin sözlərinə görə, dəqiqləşdirilmiş son siyahıya əsasən, məntəqədə 28 nəfər ilk dəfə səs verəcək. Ümumiyyətlə, məntəqədə seçkilərin şəffaf və demokratik keçirilməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Seçici siyahıları hazırdır, istənilən seçici gəlib adının siyahıda olub-olmadığını əlaqələndirə bilər: "Adları seçici siyahısında olmayan şəxslər isə səsvərmə günü şəxsiyyət vəsiqəsini təqdim etməklə səs vermək hüququ qazanacaqlar. Məntəqəmiz lazım olan bütün texniki avadanlıqlarla, təbliğat-təşviqat materialları ilə də təchiz olunub. Əvvəlki seçkilərdə olduğu kimi, şəffaflığın təmin edilməsi üçün gözlə görünməyən mürəkkəbdən istifadə olunacaq. Tam əminliklə deyə bilərik ki, növbədənəkar parlament seçkilərinin şəffaf, ədalətli, demokratik və qanun çərçivəsində keçirilməsi təmin olunacaq", - deyir A.Babayev bildirdi.

76 sayılı Lənkəran-Masallı seçki dairəsinin Xarxatan kənd tam orta məktəbinin binasında yerləşən 29 sayılı seçki məntəqəsi də seçkilərə hazırlıq son mərhələsindədir. Məntəqə seçki komissiyasının sədri Faiq Babayev:

- Məntəqəmiz səsvərmə kabinələri, seçki qutuları ilə təmin olunub. Seçici siyahıları, təbliğat və təşviqat xarakterli plakatlar seçki məntəqəsinin girişində, toyn olunmuş yerlərdə asılıb. Siyasi mənsubiyyətindən asılı olmayaraq hər bir namizədin öz seçiciləri ilə görüşməsi üçün bərabər şərait yaradılıb. Söz düşmüşkən bildirim ki, deputat mandatı uğrunda mübarizə çox gərgin olacaq. Əslində bu, həm də ölkəmizdə seçkilərin demokratik, şəffaf, azad və ədalətli keçirilməsi üçün yaradılan şəraitin göstəricisidir.

78 sayılı Lənkəran kənd seçki dairəsi Girdəni kəndində yerləşir. Dairə üzrə 53 seçki məntəqəsi fəaliyyət göstərir. Dairə Seçki Komissiyasının sədri Ələvsət Rəfiyevin məlumatına görə, avqustun 13-dən 16-na qədər məntəqə seçki komissiyalarının üzvləri üçün Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən maarifləndirici tədrisçilər keçirilib. "DSK-ya müraciət edən 14 nəfərdən 7-nin namizədliyi qeydə alınıb. Onlar xüsusi ayrılmış yerlərdə maneəsiz olaraq seçiciləri ilə görüşlər keçirmək imkanı qazanıblar", - deyir Ə.Rəfiyev bildirdi.

Ə.Rəfiyevdən onu da öyrəndik ki, dairənin əhatə etdiyi bütün məntəqələr zəruri texniki avadanlıqlarla təchiz olunub. Seçici siyahıları hamının tanış ola biləcəyi yerlərdə asılıb. Seçki məntəqələrində seçkilərə hazırlıq işləri qanunvericiliyin tələblərinə uyğun aparılır. Məntəqələr işıq, qaz, rabitə, internet və tibbi xidmətlə təmin edilib.

Baş çəkdiyimiz digər seçki məntəqələrində də səsvərmə gününə hazırlıq işlərinin seçki qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun aparıldığını şahidli olduq. Gördüklərimiz onu deməyə əsas verir ki, sentyabrın 1-də Lənkərandan seçkilərin öz iradələrini sərbəst, demokratik və şəffaf şəkildə bildirmələri üçün hər cür şərait yaradılıb.

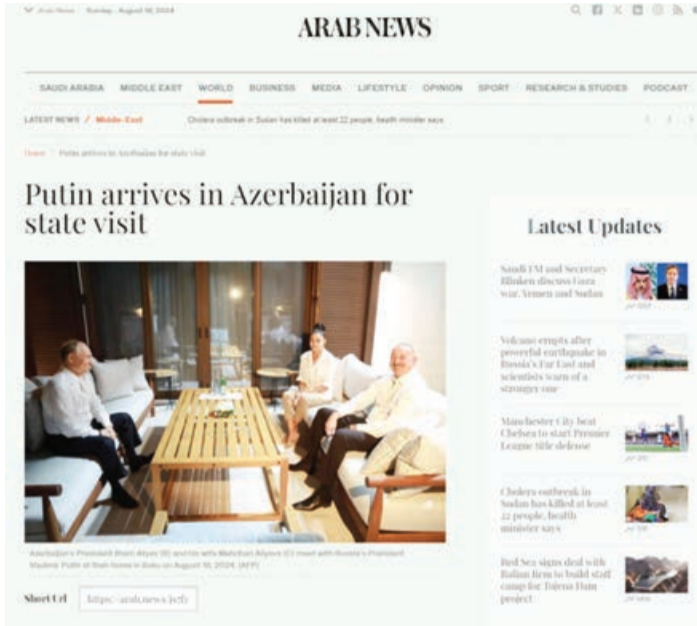
Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Səudiyyə mediası Rusiya Prezidentinin Azərbaycanca səfərini geniş işıqlandırır

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycan Respublikasına dövlət səfəri Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının mediasında geniş işıqlandırılıb.

Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanındakı səfirlərindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Krallığın Londonda nəşr edilən nüfuzlu "Əş-Şərq əl-Avsət" qəzetində dərc olunan məqalədə Putinin səfərinin proqramına Rusiya ilə Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlığın inkişafı məsələlərinin daxil edildiyi diqqətə çatdırılıb. Yazıda əlavə edilən ki, həmçinin bu danışıqlarda beynəlxalq problemlər və regional məsələlər də müzakirə olunub.

Səudiyyə nəşri vurğulayıb ki, danışıqlarda Azərbaycan-Ermenistan nizamlanması da

müzakirə obyektinə olub. Eyni zamanda məqalədə Azərbaycanın Moskva ilə əlaqələrinə paralel olaraq, Avropa İttifaqı üçün mühüm enerji təchizatçısı olduğu da qeyd edilib. Nüfuzlu "Arabnews.com" xəbər saytı da dərc edilən

məqalədə isə bildirilir ki, Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin Azərbaycanın hökuməti ilə əlaqələrinin möhkəmləndirilməsinə çalışır və bu, Moskvanı qıcıqlandırır. Krallığın "Əl Mədinə" və "Əl-Riyad" qəzetlərində də Rusiya liderinin Azərbaycanla dövlət səfəri haqqında məqalələr dərc olunub.

rilə ki, Azərbaycan Moskvanın və Türkiyənin yaxın tərəfdaşı, həm də Qərbi ölkələrinin əsas enerji təchizatçısıdır.

"Arabnews" qəzeti yazır ki, İlham Əliyev və Vladimir Putinin iştirakı ilə birgə sənədlər imzalanıb və dövlət başçılarının mətbuat bəyanatları verilib. Rusiya lideri həmçinin 1993-2003-cü illərdə Prezident olmuş Azərbaycanın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin məzarının önünə oklil qoyub.

Qəzet qeyd edir ki, Ermənistan Qərbi dövlətləri, xüsusən də ABŞ ilə əlaqələrinin möhkəmləndirilməsinə çalışır və bu, Moskvanı qıcıqlandırır.

Krallığın "Əl Mədinə" və "Əl-Riyad" qəzetlərində də Rusiya liderinin Azərbaycanla dövlət səfəri haqqında məqalələr dərc olunub.

Türkiyəli ekspert: "Ümidvaram ki, Ankara da Bakının BRICS-ə daxil olmaqla bağlı rəsmi müraciət edən Azərbaycandan nümunə götürəcəkdir"

Ümidvaram ki, digər ölkələr, xüsusən də Türkiyə BRICS-ə daxil olmaqla bağlı rəsmi müraciət edən Azərbaycandan nümunə götürəcəkdir.

Hüseyin Barış Doster imperialist dairələrin təşkilatı üzvü deyildir, o cümlədən Türkiyənin yerləşdiyi regionun daxili işlərinə qarışmaq cəhdlərinin qarşısını almaq məqsədində BRICS platformasının əhəmiyyətini də qeyd edib. O bildirib ki, bu, xarici təzyiqlər və imkanların məhdudlaşdırılacağı.

Mərmərə Universitetinin professoru vurğulayıb ki, dünyada hər bir ölkənin bir-birindən fərqli xarici siyasət prioritetləri var və bu, təbiiidir. "Bu məsələ Türkiyə və Azərbaycana da aiddir. "Bir millət, iki dövlət" ideyası və ölkələrin

rimizin xarici siyasət prioritetləri kontekstində Ankara ilə Bakının birliyi anlayışlarını aydın şəkildə dəqiqləşdirmək lazımdır. Türkiyə və Azərbaycanın müəyyən məsələlərdə, o cümlədən Yaxın Şərqlə bağlı yanaşmalarda mövqeləri fərqli ola bilər", - deyərək bildirib.

Ekspert qeyd edib ki, Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsinin nəticələri fonunda Bakının dünyada mövqeyi möhkəmlənib. "Bu gün Azərbaycan öz gücünə inanaraq və Cənubi Qafqazın lideri olan dövlətdir. Bakı hərbi, siyasi və iqtisadi gücünə əsaslanaraq, özünü yüksək səviyyəli regional aktor kimi tanıtmışdır. Bunu Azərbaycanın məqsədləri və ya Ukraynada münaqişələrin həllində vasitəçisi qismində göstərdiyi sayələr də kömək edə bilər", - deyərək Türkiyəli ekspert sözlərinə yekun vurub.

Boneyra nümayəndələri müstəmləkəçiliyə qarşı mübarizə ilə bağlı dünyaya müraciət edəcəklər

Boneyra adasından olan qonaqlar bu gün BTQ ilə birlikdə müstəmləkəçiliklə mübarizə çərçivəsində keçirilən tədbirdə dünyaya müraciət edəcəklər.

"Report" xəbər verir ki, bunu Bakı Təşəbbüs Qrupunun (BTQ) rəhbəri Abbas Abbasov jurnalistlərə açıqlamasında deyib. "Avqustun 22-də BTQ-nin növbəti tədbiri keçiriləcək. Cari ilin oktyabrın-

da Boneyra adası BMT-yə qətnamə layihəsi təqdim edəcək. Onların Bakıdakı nümayəndələri BTQ ilə birlikdə konfrans keçirmək üçün müraciət etmişdilər və biz sabah Niderlandın müstəmləkəçiliyindən əziyyət çəkən Boneyra xalqı üçün tədbir keçirəcəyik. Onlar bu tədbirdə sözügedən qətnamə layihəsi BMT-yə təqdim edilməzdən əvvəl dünyaya müraciət edəcəklər", - o bildirib.

Səfir: "BMT kolonializmlə mübarizə aparır"

"Siz ilk növbədə öz ərazi bütövlüyünüzü və məqsədinizi köklənməlisiniz. Bu, böyük bir mübarizədir. Ölkələrin öz azadlıqları uğrunda mübarizəyə ehtiyacı var. Bakı Təşəbbüs Qrupu bu istiqamətdə böyük işlər görür. Biz Belizdə işçilərin hüquqlarının müdafiəsi uğrunda mübarizə aparırıq. BMT kolonializmlə mübarizə aparır".

"Report" xəbər verir ki, bunu Belizin BMT-dəki səfiri Karlos Fuller Bakı Təşəbbüs Qrupunun (BTQ) ofisində jurnalistlərə açıqlamasında deyib. "Biz 1981-ci ildə müstəqilliyə nail olmuşuq. Müstəqillik qazanmağa çalışmaq çox uzun, əzmkarlıq və əsas prinsiplərinizə nə olduğunu

göstərməli olduğunuz bir mübarizədir. Belizdə həmişə xalqın öz müqəddəratını təyin etməsi və ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi əsas məqsəd olub. Ancaq bu olduqca çətin proses idi. Çünki siz insanları mübarizəyə qoşulmağa məcbur etməlisiniz. Sonra siz beynəlxalq ictimaiyyətin tam

dəstəyini almaq üçün bütün dünyaya səsinizi çatdırmalısınız", - o bildirib. Səfir söyləyib ki, bu, bir növ marafondur və müstəqillik istəyən ölkələr bunu nəzərə almalıdır: "Boneyra xalqının öz müqəddəratını təyin etmək hüququ uğrunda apar-

dıqları mübarizəni dünyaya çatdırmaq lazımdır. Müstəqilliyə nail olmaq üçün bizə 1981-ci ilə qədər vaxt lazım idi. Biz şimaldakı qonşularımızı razı salmalı olduq. Panama, Karib ölkələri də bizə qoşuldu və daha geniş ictimaiyyətə mesajı çatdırırdıq. Avropalı, Afrikalı, Şərqi Asiya ölkələrini cəlb etdik. Dünyanın bütün bu ölkələri müstəqillik uğrunda mübarizəni dəstəkləyirdilər. Beləliklə, bu bizə Birləşmiş Millətlər Təşkilatına yaxınlaşmağa və üzv olmağa imkan verdi".

Cun SUMER: "Boneyra xalqını öz ölkələrində azad yaşamaqdan məhrum ediblər"

Boneyra xalqını öz ölkələrində azad yaşamaqdan məhrum ediblər. "Report" xəbər verir ki, bunu BMT-də Afrikaəilli İnsanlar üzrə Daimi Forumun üzvü Cun Sumer (June Soomer) jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

"Boneyra xalqına öz müqəddəratını təyin etmək imkanı verilməsi üçün mübarizə aparmaq məqsədilə Bakıda olmaq mənə xoşdur. Bakı Təşəbbüs Qrupu ilə bu istiqamətdə çalışmaq olduqca önəmlidir. Çünki Boneyra xalqını öz ölkələrində vətəndaş kimi azad yaşamaqdan məhrum ediblər. Dünyanın bu adada baş verənlərdən xəbərdar olmasında üçün böyük tədbirlərin keçirilməsi mütləqdir", - o qeyd edib. C.Sumer bildirib ki, müstəmləkəçilik, əsarət və onunla əlaqəli bütün məsələlər haqqında BMT-yə hesabat vermək onların mandatının bir hissəsidir: "Müstəmləkəçilikdən əziyyət çəkən ölkələrin müstəqilliyə aparılması üçün yeni təşəbbüslər olmalıdır və həmin təşəbbüslərin qiymətləndirilməsini aparmalıyıq. Hazırda müstəmləkəçi ölkələrlə birbaşa əlaqə qururuq, yəni həmin ölkələrə getirik, çünki Avropa dövlətlərinin müstəmləkəçiliklə mübarizə yolunda hansı addımları atdıqlarının qiymətləndirilməsini aparırıq".

Boneyralı fəal: "Səsimizi dünyaya çatdırmağa çalışırıq, əks təqdirdə yox olacağıq"

Adamız Niderlandın müstəmləkəsinə çevrildi və bu, bir toplunun başına gələ biləcək ən pis şeydir. Məsələmiz on dənizdəki təbəqəyə deyil, əks təqdirdə yox olacağıq".

"Report" xəbər verir ki, bunu Dəyişiklik üçün Boneyra Hərəkatının lideri Ceyms Fins (James Finies) Bakı Təşəbbüs Qrupunun (BTQ) ofisində jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

O qeyd edib ki, xalq kimi yox olmaq təhlükəsi ilə üzləşiblər: "Biz müstəmləkəçilərin həyata keçirdiyi siyasətlə idarə edirik, bizim xalqımız üçün artıq demokratiya yoxdur. Onlar bizimlə bağlı qanunları dəyişir və bizi tam asılı vəziyyətə salırlar. Bu proseslər qarşısında xalqımız səsinə çıxara bilmir, çünki etiraz etsələr, işlərinə itirəcəklər və bu kimi bir sıra problemlər yaşayacaqlar. Bakıya problemi işıqlandırmaq üçün gələn bizlər bunu edə biləcəyik çünki insanlar kimi və səsimizi dünyaya çatdırmağa çalışırıq. Əks təqdirdə yox olacağıq".

Hərəkat rəhbəri onlara Bakıda belə bir fürsət yaradıldığı üçün minnətdarlığını ifadə edib: "Bizə lazım olan tək şey etirazımızı bildirməyə imkan verən platformadır. İnsanlar adımızda nə baş verdiyini bilməlidirlər. Onda başa düşəcəklər ki, biz niyə buradayıq və niyə beynəlxalq ictimaiyyətin köməyinə ehtiyacımız var".

Azərbaycan ilə Rusiyanın əməkdaşlığının bəhrəsi olan "Şimal-Cənub" marşrutu bütün regionun iqtisadi inkişafına əlavə təkan verəcək

Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri çərçivəsində bir sıra mühüm məsələlərə yanaşı, "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin inkişafı məsələsi də müzakirə olundu.

Əsas 2000-ci ildə keçirilən Sankt-Peterburq İqtisadi Forumunda Rusiya, Hindistan və İran tərəfindən qoyulan bu dəhliz Rusiya və Şimali Avropanı Cənub-Şərqi Asiya və Kərfəz ölkələri ilə nəqliyyat baxımından birləşdirən beynəlxalq əhəmiyyətli layihədir. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycan 2005-ci ildə bu layihəyə qoşularaq, tranzit ölkə funksiyasını yerinə yetirmək istiqamətində mühüm addımlar atıb. Bakı-Tbilisi-Qars demir yolunun qəbulundan tutmuş, Ələt-Astara magistral avtomobil yolunun və Bakı Beynəlxalq Dəniz Limanının modernləşməsinə qədər həyata keçirilən işlər yükün Azərbaycan ərazisindən tranzit olaraq daşınması üçün əlverişli imkanlar yaradıb.

Məsələnin mahiyyəti ondan ibarətdir ki, Cənub-Şərqi Asiya ölkələrindən Avropaya yük daşıyan gəmilər Süveyş kanalından keçməklə 16 min kilometr yol qət edərlərsə, "Şimal-Cənub" dəhlizi ilə cəmi 7200 kilometr yol gedəcəklər. Yüklər 60 gün ərzində deyil, 30 gün ərzində mənziləşdiriləcək. Bununla yanaşı, nəqliyyat xərcləri də 40 faiz azalacaq.

Azərbaycan "Şimal-Cənub" dəhlizi layihəsinə qoşulmaqla, ilk növbədə, özünü həm Rusiya, həm də İrana quru sərhədinin əlverişli coğrafi xarakteristikasından səmərəli şəkildə faydalanaraq üçtərəfli regional əməkdaşlığı inkişaf etdirmək və mövcud şəraitdən bəhrələnmək, yeni dividendlər qazanmaq istəyir. Bundan başqa, Azərbaycan gələcəkdə bu istiqamətdə qonşu Gürcüstanın ərazisini və kommunikasiyalarını da işə salmaqla "Şimal-Cənub" və "Şərqi-Qərbi" nəqliyyat dəhlizlərinin inteqrasiyasını sürətləndirməyi nəzərdə tutur.

Bundan başqa, xüsusi qeyd olunmalıdır ki, "Şimal-Cənub" marşrutu Azərbaycan, İran və Rusiya ərazilərində demir yolu əlaqələrinin, həmçinin bu ölkələrin tranzit və iqtisadi potensialının gücləndirilməsinə xidmət edəcək, beynəlxalq yükün bu istiqamətə daha çox miqdarında axınına təkan verəcək. Azərbaycanın bu dəhlizdən gözləntiləri xüsusilə çoxdur. Proqnozlar göstərir ki, tam gücü ilə fəaliyyət göstərəcəyi təqdirdə, bu dəhliz Avropa ölkələrinin, Rusiyanın, Mərkəzi Asiya və Qafqaz regionlarının Kərfəz ölkələrinə və Hindistana çıxışına, Xəzər dənizi ölkələrinin Qara dəniz limanları ilə ticarət əlaqələrinin intensivləşdirilməsinə şərait yaradacaq. Həmin dəhliz Avropa, Cənubi Asiya və Yaxın Şərqi arasında demir yolu daşımalarını, müvafiq olaraq demir yolunun istər yerli, istərsə də tranzit daşımalarından əldə etdiyi gəlirləri artırmağa imkan verəcək.

Rusiyanın "Roskonqres" Fondunun analitiklərinin hesablamalarına əsasən, 2022-ci və 2023-cü illər ərzində dəhlizə yükdaşımalar 18 faiz artaraq 19 milyon tondan 22,6 milyon tona çatıb. Yükdaşımaların həcmi 2030-cu ilə 30, 2035-ci ilə isə 35 milyona çatacağı gözlənilir.

Qeyd etmək lazımdır ki, "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin əsasını təşkil edən Qəzvin-Rəşt-Astara (İran) - Astara (Azərbaycan) demir yolu istismara verildikdən sonra yükdaşımaların həcmi daha da artaraq tranzit ölkələrin gəlirlərini də çoxalmasına səbəb olacaq. Yüklərin Hindistanın Mumbay limanından İranda Çabahar limanına, oradan isə Qəzvin-Rəşt-Astara (İran) - Astara (Azərbaycan) demir yolu ilə Rusiya və Avropaya daşınması nəzərdə tutulub. Bu yolun Qəzvin-Rəşt-Astara (Azərbaycan) hissəsinin tikintisi üçün İrana 13,5 milyard avro güzəştli kredit ayınb.

Diqqətə çatdırılmalıdır ki, "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi iqtisadi səmərə ilə yanaşı, həm də siyasi əhəmiyyətə malikdir. Dəhlizin keçirdiyi ölkələr tranzit gəlirlər əldə etməklə həm də siyasi sabitliyin dayanıqlığına nail olacaqlar. Azərbaycan ilə Rusiyanın qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı nəticəsində fəaliyyət göstərən bu dəhliz yalnız iki ölkənin deyil, bütün region dövlətlərinin iqtisadi inkişafına əlavə təkan verəcək.

AZƏRTAC

Bakıda "Black and Caspian Freight Forum 2024: dəhlizlər, yüklər, infrastruktur" konfrans-sərgisi keçiriləcək

Bakıda 3-cü Beynəlxalq "Black and Caspian Freight Forum 2024: dəhlizlər, yüklər, infrastruktur" konfrans və sərgisi keçiriləcək.

Azərbaycan Beynəlxalq Avtomobil Daşıyıcıları Assosiasiyasından (ABADA) AZƏRTAC-a bildirilib ki, sentyabrın 17-dən 19-dək keçiriləcək tədbir Qara və Xəzər dənizlərinin logistika bazarının ekspertləri üçün təşkil edilən platforma rolunu oyna-

kan verir. Həmçinin tədbir beynəlxalq nəqliyyat sənədli-rinin, dəhlizlərinin və marşrutlarının sadələşdirilməsi və rəqəmsallaşdırılması üzrə dövlətlərarası müqavilələrin bağlanması stimullaşdırır, vahid pəncərə mexanizminin yaradılmasına və təkmilləşdirilməsinə sürətləndirir.

Konfrans zamanı Avropa və Asiyadan olan bazar işti-

rakçıları ilə tendensiyaları və praktik halları müzakirə etmək, habelə digər logistika mütəxəssisləri ilə yeni inkişaf yolları, yeni tərəfdaşlar və müştərilərə ünsiyyət imkanları yaradacaq.

Tədbirdə 22 ölkədən 100 şirkət təmsil edən 180-dən çox nümayəndə, ümumilikdə isə 250-dən çox qonağın iştirakı gözlənilir.

AZERBAIJAN COP29

Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili 2024

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) bir çox məsələlərlə yanaşı, kənd təsərrüfatına da diqqət yetirəcək. Qlobal konfrans elmi-tədqiqat institutlarını, qeyri-hökumət təşkilatlarını və yerli icmaları bir araya gətirərək, aqrar bölmədə iqlim dəyişmələrinin təsirinin azaldılması üçün innovativ yanaşmaları müzakirə edəcək.

Ekologiya və təbii sərvətlər naziri, COP29-un müəyyən olunmuş prezidenti Muxtar Babayev bir müddət öncə sessiya ilə əlaqədar təqdimat mərasimində bildirmişdi: "Tədbirin proqramı təkə məliyyə məsələləri ilə məhdudlaşmayacaq. Burada bir çox mövzularla yanaşı, "yaşıl kənd təsərrüfatı" və ərzaq təhlükəsizliyi mövzuları da gündəlikdə olacaq".

Məlumdur ki, aqrar sektor global iqlim dəyişmələrinin fəsadlarına məruz qalan ən həssas sahələrdən biridir. İqlim dəyişmələri torpağın məhsuldarlığına, məhsul istehsalına, su təchizatına böyük təsir edir. Ona görə də ölkəmizdə "yaşıl enerji"yə keçid, "yaşıl kənd təsərrüfatı"na dəstək üçün dövlət proqramları həyata keçirilir. Bu proqramlar çərçivəsində "yaşıl kənd təsərrüfatı"na keçid üçün fermerlər arasında maarifləndirici iş aparılır, "yaşıl kənd təsərrüfatı"nın faydaları izah edilir.

Bundan başqa, Azərbaycanda aqrar sektorun iqlim dəyişmələrinə qarşı dayanıqlığını təmin etmək üçün bir neçə işiqəmətdə strategiyalar tətbiq olunur. İqlimə uyğun torpağın qorunması, sudan səmərəli istifadə, növbəli əkinçilik, üzvi gübrələmə kimi təcrübələrdən davamlı istifadə torpağın eroziyasını azaldır, suyun israfını minimuma endirir və məhsuldarlığı artırır. Bir fakt: növbəli əkinçilik eyni torpaq sahəsində müxtəlif bitkilərin ardıcıl şəkildə əkilməsinə nəzərdə tutur ki, bu da torpağın daha sağlam və məhsuldar olmasına kömək edir. Bəzən isə fermer bəcəmədən düzgün istifadə etməyə əks-nəticə ilə üzəlməli olur. İqtisadçı ekspert Akif Nəzirli deyir ki, kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan insanlara bitkiyə azotu normadan artıq vermək lazım olmadığı, hansı dövrdə verilməli olduğunu izah etmək lazımdır: "Tərəvəz və bostan bitkilərinin məhsuldarlığını artırmaq üçün azot gübrələrinə daha geniş istifadə olunur. Doğrudur, bu gübrələr bitki-

Aqrar sektorun da COP29-dən gözləntisi çoxdur

nin böyüməsində, məhsuldarlığın artmasında böyük rol oynayır. Amma həmin tərəvəzlərdən istifadə edənlərin sağlamlığı təhlükə altındadır. Buna görə də təlimlər keçirib onlara torpaqdan, gübrələrdən düzgün istifadə qaydalarını başa salmaq lazımdır. Azot bitkinin vegetativ orqanlarının inkişafı üçündür. Bu gübrəni daha sağlam və məhsuldar olmasına kömək edir. Bəzən isə fermer bəcəmədən düzgün istifadə etməyə əks-nəticə ilə üzəlməli olur. İqtisadçı ekspert Akif Nəzirli deyir ki, kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan insanlara bitkiyə azotu normadan artıq vermək lazım olmadığı, hansı dövrdə verilməli olduğunu izah etmək lazımdır: "Tərəvəz və bostan bitkilərinin məhsuldarlığını artırmaq üçün azot gübrələrinə daha geniş istifadə olunur. Doğrudur, bu gübrələr bitki-

nin böyüməsində, məhsuldarlığın artmasında böyük rol oynayır. Amma həmin tərəvəzlərdən istifadə edənlərin sağlamlığı təhlükə altındadır. Buna görə də təlimlər keçirib onlara torpaqdan, gübrələrdən düzgün istifadə qaydalarını başa salmaq lazımdır. Azot bitkinin vegetativ orqanlarının inkişafı üçündür. Bu gübrəni daha sağlam və məhsuldar olmasına kömək edir. Bəzən isə fermer bəcəmədən düzgün istifadə etməyə əks-nəticə ilə üzəlməli olur. İqtisadçı ekspert Akif Nəzirli deyir ki, kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan insanlara bitkiyə azotu normadan artıq vermək lazım olmadığı, hansı dövrdə verilməli olduğunu izah etmək lazımdır: "Tərəvəz və bostan bitkilərinin məhsuldarlığını artırmaq üçün azot gübrələrinə daha geniş istifadə olunur. Doğrudur, bu gübrələr bitki-

global ərzaq təhlükəsizliyini təmin etmək üçün deyil, həm də kənd təsərrüfatı ekosistemlərinin qorunması və kəndliyin rifahının yüksəlməsi üçün də əhəmiyyətlidir. COP29-da bu cür tədbirlərin dəstəklənməsi və ardıcıl yerinə yetirilməsi üçün müvafiq qərarların qəbul edilməsi gözlənilir. Başqa bir məsələ. Aqrar sektorda suvarmadan düzgün istifadə etməklə iqlim dəyişmələrinin fəsadlarına "qalxan" tutmaq mümkündür. Dəmir üsulu ilə suvarma sistemləri, yağış suyunun yığılması, su ehtiyatlarının bərpası kimi texnologiyalar və təcrübələrin tətbiqini genişləndirmək dövrün tələbidir. Bu üsullar suyun bitkinin bəzi köklərinə çatdırılması ilə israfı azaldır və su resurslarını səmərəli istifadəsinə təmin edir. Yağış suyunun yığılması isə su qıtlığı olan bölgələrdə su ehtiyatlarının

artırılmasına əməlli-başlı yardımçı olur. Onu da bildirək ki, quraqlığa davamlı bitkilər iqlim dəyişmələrinə "müqavimət" göstərir və bu, su qıtlığı olan bölgələrdə məhsul istehsalını davam etdirməyə imkan verir. "Yaşıl kənd təsərrüfatı" həm "yaşıl enerji"dən, həm də kimyevi gübrələrdən normasında istifadə etmək, daha çox təbii gübrələrə üstünlük vermək deməkdir. Aqrar sektora "yaşıl enerji"ni düzgün tətbiq etmək məhsuldarlığın artmasında böyük rol oynayır. Bütün bunlardan sonra belə qənaətə gəlmək mümkündür: COP29-un Azərbaycanda aqrar sektorun qabaqcadan bəyənəlməyə təcrübələr, texnoloji mübadilə və innovasiyalara uyğunlaşdırılmasında mühüm roluna əsasən, "yaşıl enerji"ni düzgün tətbiq etmək məhsuldarlığın artmasında böyük rol oynayır. Bütün bunlardan sonra belə qənaətə gəlmək mümkündür: COP29-un Azərbaycanda aqrar sektorun qabaqcadan bəyənəlməyə təcrübələr, texnoloji mübadilə və innovasiyalara uyğunlaşdırılmasında mühüm roluna əsasən, "yaşıl enerji"ni düzgün tətbiq etmək məhsuldarlığın artmasında böyük rol oynayır.

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

Elnur SULTANOV: "Azərbaycan COP29-da bütün dünyaya atəşkəslə bağlı çağırış edəcək"

Azərbaycan COP29-da bütün dünyaya atəşkəslə bağlı çağırış edəcək.

"Report" xəbər verir ki, bunu Azərbaycan energetika nazirinin müavini, bu ilin noyabr ayında Bakıda keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının (UNFCCC) Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) baş katibi Elnur Sultanov Türkiyənin "Anadolu" agentliyinə müsahibəsində deyib.

O bildirib ki, COP29-un əsas mövzusu iqlim dəyişikliyi olacaq: "Həmçinin inkişaf etmiş ölkələrin inkişaf etməkdə olan ölkələrə daha çox dəstək göstərməsi də COP29-un gündəliyində olacaq. İqlim dəyişikliyi ən çox Afrikaya təsir edir".

E.Sultanov xatırladı ki, Ermənistan da COP29-a dəvət edilib: "Təxminən 80 min qo-

nağımız olacaq. Dünyanın bütün prezidentləri nə dəvət göndərilib. 50-dən çox dövlətdən nazirlər gələcək. Bu rəqəmin artacağı da gözlənilir. COP29 Azərbaycanın indiyədək evsahibliyi etdiyi digər bütün tədbirlərə müqayisə ediləməyəcək tədbir olacaq. İqlim müzakirələrinə liderlik edəcəyik. Azərbaycanın qonaqpərvərliyini ortaya qoyacağıq. COP-un uğursuz olma ehtimalı yoxdur".

Ağstafaçay su anbarının ətrafı təmizliyə çıxılmışdır

2024-cü ilin ölkəmizdə "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilməsi ilə əlaqədar Qazax rayonunda da silsilə tədbirlər həyata keçirilir.

Bu günlər rayon icra hakimiyyətinin təşkilatçılığı, rayon icra hakimiyyəti yanında Yerli Məşvərət Şurası üzvlərinin, Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialının, Qazax Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci tələbələrindən və gənc könüllülərin iştirakı ilə Cəfərli kəndi ərazisində - Ağstafaçay su anbarının ətrafında növbəti təmizlik aksiyası keçirilmişdir. Aksiyada evvel rayon icra hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babayev gənclərlə görüşərək onlara bu nüməvəli təşəbbüslərinə görə minnətdarlığını

bildirmişdir. O, iqlim dəyişmələrinə qarşı global mübarizədə beynəlxalq həmrəyliyin gücləndirilməsi məqsədi ilə Prezident İlham Əliyevin 25 dekabr 2023-cü il tarixli sərəncamına əsasən Azərbaycanda 2024-cü il "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilməsini yüksək dəyərləndirmiş və BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının 29-cu sessiyası kimi mötəbər bir təd-

birin Azərbaycanda keçirilməsini əlamətdar hadisə adlandırmışdır. Sonra zəruri geyim və sanitariya ləvazimatları təchiz olunmuş aksiya iştirakçıları tərəfindən ərazi plastik və digər məişət tullantılarından təmizlənmiş, toplanmış tullantılar aidiyyəti üzrə təhvil verilmişdir.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycanda keçiriləcək COP29 - iqlim dəyişmələrinin qarşısını almaq üçün fəsadları ilə mübarizədə yeni mərhələ

İllər boyu iqlim dəyişmələri mövzusunda araşdıran alimlərin bir qismi bunun inkişaf etmiş ölkələr tərəfindən inkişaf etməkdə olan ölkələrə də təsir etdiyini sübut etmişdir. Bu təsirin nə qədər böyük olduğunu müəyyən etmək üçün araşdırma aparılır. İqlim dəyişmələrinin bəşəriyyət qarşısında duran ən ciddi problem olduğunu izah etməyə çalışıb. İqlim dəyişmələrinin haqiqətən də baş verdiyini iddia edən alimlərin fikrinə əsasən, problemin kökündə Yer kürəsinin karbon-dioksit (CO₂) və digər istilik effekti yaradan (parnik) qazların udulması potensialı durur. Bu nə deməkdir?

Müxtəlif növ tərəvəz və bitkilərin yetişməsi üçün lazımi temperaturu yaradan istilikxanalar kimi, atmosferdəki qazlar da günəşdən gələn istiliyi tutub saxlayaraq planetimizdə bizim yaşamağımız üçün zəruri istiliyi yaradır. Alimlərin hesablamalarına əsasən, əgər atmosferdə bu qazlar olmasaydı, onda Yer kürəsində orta illik temperatur təxminən -19°C olardı. CO₂ və digər qazlar atmosferin üst qatlarında günəşdən gələn istiliyi tutub saxlamaqla bizi hədsiz istilikdən mühafizə edərək bir növ görünməz mühafizə zolağı yaradırlar. Beləliklə onlar dünyada insanların normal yaşaması və fəaliyyət göstərməsi üçün zəruri temperaturu formalaşdırmağa müstəsna rol oynayırlar. XX əsrin ortalarından etibarən sənayenin inkişafı və enerji əldə etmək məqsədilə üzvi maddələrin yandırılması nəticəsində atmosferdə CO₂ və digər istilikxana qazlarının həcmi sürətlə artıb. Bu da öz növbəsində günəş istiliyinin atmosferdə daha çox miqdarda saxlanması səbəb olur.

Atmosferdə sərhədlərin olmaması və CO₂-nin havada sərbəst hərəkəti, hətta yuxarıda adıçəkilən mənəblərin zəif inkişaf etdiyi və ya mövcud olmadığı yerlərdə temperaturun artmasına

gətirib çıxarır. Bu da alimlər tərəfindən global istilikxana adlandırılır. İqlim dəyişmələri insan inkişafına birbaşa təhlükədir. İqlim dəyişmələri bütün ölkələrə və hər kəsə təsir göstərir. Lakin dünyanın yoxsul insan təbəqələri iqlim dəyişmələrinə daha həssasdırlar. Onlar təhlükənin bir addımında dayanır və ona qarşı mübarizə aparmaq üçün çox az resursa malikdirlər. İqlim dəyişmələri Minilliyin İnkişaf Məqsədlərinə (MİM) nail olmaq yolunda müxtəlif əngəllər yaradır, ölkələr daxilində və dövlətlər arasında bərabərsizliyi artırır. Əgər məsələyə vaxtında diqqət yetirilməyə, iqlim dəyişmələri gələcəkdə nəinki zəif inkişaf etmiş ölkələrə, hətta varlı ölkə və gələcək nəsillərə də ağırlıq alacaq. Sevincindir ki, iqlim dəyişmələri problemi indi təkə elmi cəmiyyəti deyil, adi insanlar, hökumət nümayəndələrini və siyasətçiləri də narahat etməyə başlayıb.

Məsələ ilə bağlı Akademik Həsən Əliyev adına Coğrafiya İnstitutunun iqtisadiyyat və coğrafiya şöbəsinin müdiri, coğrafiya üzrə fəlsəfə doktoru Nəriman Paşayev "Report"a açıqlamasında deyir ki, Azərbaycan iqlim dəyişikliyinə qarşı böyük işlər görməlidir.

"Qlobal iqlim dəyişikliyi insanların həyat və təsərrüfat fəaliyyətinə təsir göstərir. Əgər hansısa ərazidə quraqlıq yaranıbsa, digər ərazidə sel, daşqın, sürüşmə baş verir. İnsanlar isə buna uyğunlaşmağa cəhd göstərirlər. Hazırda dünyada qlobal quraqlıq hökm sürür".

Onun sözlərinə görə, COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi iqlim dəyişikliyinə qarşı görüləcək işlərə təkan verə bilər: "İndiyədək ayrı-ayrı dövrlərdə keçirilən COP tədbiri bu ilin noyabr ayında ölkəmizdə olacaq. Bu vaxtadək inkişaf etmiş ölkələr iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizə aparırdı. Biz də 2015-ci ildən sonra buna start verdik. COP29 Azərbaycan üçün böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu tədbir sayəsində torpaq örtüyünün qorunması, geoloji müxtəlifliyin bərpası, su hövzələrinin yaradılması kimi proseslərə diqqət arta bilər. Sözsüz ki, bu da öz növbəsində insanların ətraf mühitə qarşı diqqət və qayğısını artıracaq. Bu məsələdə təkə alimlərin, təbiiyyət mühafizə komitəsinin, ayrı-ayrı nazirliklərin deyil, hər kəsin düşüncəsində dəyişiklik yaranacaq".

Coğrafiyaşünas alim iqlim dəyişikliyinə fəsadlarının Azərbaycanda aydın görüldüyünü deyir: "İqlim dəyişikliyinə Azərbaycanca ən böyük təsiri Xəzər dənizi ətrafında baş verir. Yəni Samurda Astaraya çayına qədər ərazidə dəniz ən azı iki yüz metr geri çəkilib. Hətta həmin ərazidə dənizin elə yerlər var ki, orada üç yüz metr geri çəkilmə müşahidə olunur. Quraqlığın gətirdiyi fəsadları Azərbaycanda aydın görmək mümkündür. Kür çayında da suyun azalması müşahidə olu-

nurdu. Amma bu il yağınların çoxluğu suyun səviyyəsini bir az artırıb".

N.Paşayev Paris Sazişinin müddəalarına əsasən, 2030-cu ilə qədər azot dioksidə qədər 1,5°C-ə saxlamaqdan əlavə, bacardığıca minimuma endirmək lazımdır. Siz təsəvvür edin temperatur iki dərəcə qalxsa, bütün Avropa suyun altında qala bilər. Bu məsələ dünyada hamını maraqlandırır. Azərbaycanın götürüdüğü öhdəliyə əsasən, 2030-a qədər alternativ enerjiden 30 faiz istifadə olunmalıdır. Hazırda bu göstərici yeddi-ə on faizdir. Naxçıvanda və Qarabağda isə alternativ enerji istifadəsini maksimuma, yəni 80 faizə qədər qaldıra bilərik".

N.Paşayev vurğulayıb ki, global temperaturun sabit saxlanması çirkənlənmənin azalmasıdır. Asılıdırsa, Azərbaycanda yenidən emal müəssisələrinin sayının artırılması mütləqdir: "Bütün istehsal müəssisələrində ətraf mühitə atılan tullantılar minimuma endirilməlidir. Buna aid böyük təlimlər keçirilməlidir. Bakı şəhərində cəmi bir tullantıların emalı zavodu var. Hər gün evlərdən zibil dediyimiz, amma xammal olan tullantılar çıxarıq. Onların hamısı istehsalatla əlbə olunmalıdır. Biz isə xammalı ya basdırırıq, ya yandırırıq, ya da atırıq. Dünyada xammal çətinliklə yığılır. Biz isə onu məhv edirik. Özümüzü tələbətini ödəmək üçün hər rayonda ən azı bir tullantıların yenidən emalı zavodu olmalıdır. Həmin zavodların sayəsində tullantıların yenidən emal ediləcəkdir. COP29 bu baxımdan dünyada yeni iş yerlərinin yaradılmasına zəmin yaradacaq".

COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkəti "Daily Show" verilişini təqdim edir

COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkəti Bakıda keçiriləcək COP29 iqlim konfransı zamanı global müstəvidə yayılacaq gündəlik televiziya proqramını təqdim edir. Verilişdə global auditoriya üçün gündəlik COP hadisələrinin xülasəsi təqdim olunacaq. Məqsəd konfransa bağlı məlumatların əlçatanlığını təmin etməkdir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, veriliş COP29 konfransı boyu tədbirin məkanı olan Bakı Stadionundakı studiyadan yayılacaq. Verilişin yayımı televiziya şirkətləri, onlayn videoyayım platformaları və COP29-un rəsmi kanalları vasitəsilə həyata keçiriləcək. "Daily Show" müasir təhvilçiləri və konfransa dair digər məlumatları əhatə edəcək. Veriliş tamaşaçılarda COP konfransına fərqli baxış bucağını təmin edəcək.

COP29-un müəyyən edilmiş Prezidenti Muxtar Babayev iqlim dəyişmələrinin təsirləri daha çox hiss olunduqca, informasiyaya tələbat da artır. Biz havanın artan temperaturu və bu problemin həlli ilə bağlı artan narahatlıq fonunda iqlim fəaliyyətlərini global auditoriyaya daha aydın və anlaşılacaq formada çatdırmaq istəyirik. Gündəlik veriliş bu məqsədimizə çatmağa xidmət edən addımlardandır".

"Daily Show" verilişi yüksəkkeyfiyyətli yayımların təşkili zəhmətində böyük Britaniyanın "Hi Impact" media şirkəti tərəfindən hazırlanacaq. Verilişin daha geniş auditoriyaya əhatə etməsi üçün COP29 Əməliyyat Şirkəti layihə üzrə tərəfdaşlıq imkanları da qiymətləndirib. "Daily Show" layihəsində tərəfdaşların müəyyən edilməsi üçün seçim prosesi sentyabrın sonunadək davam edəcək. Seçim nəticələrinə dair qərar COP29 Sədrliyi və UNFCCC tərəfindən veriləcək. Layihəyə tərəfdaş qismində müraciət forması və ətraflı məlumat COP29-un rəsmi veb-saytında əks olunub.

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Postmüharibə dövründə şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları olan 129 min şəxsə 354 min xidmət göstərilib

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun möhtəşəm Zəfər əldə etdiyi 44 günlük Vətən müharibəsindən sonrakı dövrdə dövlət başçısının tapşırıqları əsasında şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları ilə bağlı həyata keçirilən genişmiqyaslı sosial dəstək paketinin icrası uğurla davam edir.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən həmin sosial dəstək paketi çərçivəsində postmüharibə dövründə:

● şəhid ailələri üzvləri və müharibə veteranları olan 105 min şəxsə 118 min aylıq sosial ödəniş, 23,4 min şəxsə birdəfəlik ödəmə təyin olunub;

● şəhid ailələri, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin mənzillə təminatı proqramı 5 dəfə genişləndirilib, onlara 6 200 mənzil və fərdi ev, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə 528 avtomobil təqdim edilib;

● şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları olan 11 min şəxsə 66,5 min sosial-psixoloji dəstək və reabilitasiya xidməti göstərilib;

● müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan 2182 şəxs 59,6 min reabilitasiya vasitəsi, o cümlədən 481 şəxs 587 ədəd yüksək texnologiyalı müasir protezlə təmin olunub;

● şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları olan 22,5 min şəxsin məşğulluğu təmin edilib, o cümlədən 10,6 min şəxs özünüməşğulluq proqramına cəlb olunub.

Ümumilikdə, postmüharibə dövründə qeyd olunan sosial dəstək paketi 129 min şəxsi əhatə edərək, onlara dəstək yönümlü 354 min xidmət göstərilib.

Ötən müddətdə müavinətlər üzrə 626 milyon, Prezident təqaüdləri üzrə 400 milyon manat ödənilib

Bu ilin yanvar-iyul aylarında Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən 487 min nəfər sosial müavinət, 399 min nəfər Prezidentin aylıq təqaüdü ilə təmin edilib.

Həmin dövrdə əhaliyə sosial müavinətlər üzrə 626 milyon, Prezident təqaüdləri üzrə 400 milyon manat ödənilib.

Cari ilin 7 ayında 89 min, sosial ödənişlərin elektron təyinatına başlandı 2019-cu ildən 659 min müavinət və təqaüd təyinatı e-sistem üzərindən proaktiv qaydada həyata keçirilib.

Məşğulluqla məşğul olanda...

6 ayda 95 faizi özəl sektorda olmaqla 45,4 min yeni iş yeri açılıb

Sırr deyil ki, hər bir hökumətin xüsusi diqqət yetirdiyi sahələrdən biri də əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsidir. Məşğulluq əhalinin sosial təminatında və fərdi yaşamasında önəmli rol oynayır. O üzdən, bu sahədə yan keçmək, sadəcə, mümkün deyil.

Azərbaycanda da dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri əhalinin sosial müdafiəsidir. Məşğulluğun təmin edilməsi isə sosial müdafiənin ən etibarlı formasıdır. Prezident İlham Əliyev dəfələrlə çıxışlarında əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi və yeni iş yerlərinin açılmasının əhəmiyyətini vurğulayıb və bu istiqamətdə konkret qərarlar qəbul etmiş, əməli addımlar atmışdır.

Nəticədə, ölkəmizdə icra edilən sosial-iqtisadi islahatlarda əhalinin əmək fəaliyyətinin təmin edilməsi mühüm məsələ kimi önə çıxmışdır. Bu gün əhalinin məşğulluğunun daha çox təmin edilməsi üçün yeni formalarından istifadə olunur, müxtəlif layihələr çərçivəsində beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlıq edilir. Və bütün bunlar təbii ki, nəticəsiz qalmır. Dövlət Statistika Komitəsindən verilən məlumata görə, cari il avqustun 1-nə olan ilkin məlumatlara əsasən, ölkə üzrə iqtisadi fəal əhalinin sayı 5 milyon 288,9 min nəfər olmuşdur. Onlardan 5 milyon 5,2 min nəfərini məşğul əhali təşkil edir. Cari il iyulun 1-nə olan vəziyyətdə Azərbaycanla müqayisə edilən işsizlik dərəcəsi 11,5 min nəfərdir. Onlardan 887,5 min nəfəri dövlət, 873,3 min

nəfəri qeyri-dövlət sektorlarında çalışmışdır. Həmin dövr qeyri-neft sektorunda çalışanların sayı neft sektorunda çalışanların sayını üstələmişdir. İşləyənlərin üstünlük təşkil etdiyi sahələr məhsul istehsalı, xidmət sahəsi, təhsil, səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi olmuşdur.

Cari ilin 6 ayında ölkə üzrə 45,4 min yeni iş yeri açılmışdır. Həmin iş yerlərinin 95,1 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür. Ümumilikdə yeni yaradılan iş yerlərində tikinti, ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmiri, emal sənayesi, turizmlərin yerləşdirilməsi və ictimai işə sahələrinin üstünlük təşkil edir.

Paralel olaraq Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agentliyi tərəfindən özünüməşğulluq proqramı iştirakçıların aktivləşməsinə işləri davam edir. Son vaxtlar Bakı və ölkəmizin regionlarında 600-dək işsiz və işaxtaran şəxs bu proqram çərçivəsində mal və

materiallar formasında aktivləşmə təmin olunub. Verilmiş aktivlər hesabına həmin şəxslər üçün kənd təsərrüfatı, istehsal və xidmət sahələri üzrə kiçik təsərrüfatlar qurulub. Proqrama cəlb olunanlar üçün ilk mərhələdə kiçik biznesin təşkili və idarə olunmasına dair bilik və bacarıqların öyrətilməsi üçün kurslar keçirilir. Təlimlərdən sonra onlar biznes planlarına uyğun olaraq müxtəlif aktivliklərlə təmin edilir.

Dövlət Məşğulluq Agentliyi tərəfindən işğaldan azad edilmiş ərazilərə köçürülən sakinlərin dayanıqlı məşğulluğunun təminatı istiqamətində də zəruri tədbirlər görülür. Əhalinin məşğulluq xidmətlərinə əlçatanlığının artırılması məqsədilə ilin agentliyin Şərqi Zəngəzur Regional Məşğulluq filialının Laçın xidmət şöbəsi istifadəyə verilib. Xidmət şöbəsində məşğulluq xidmətləri ilə bağlı müraciət edən sakinlərin qeydiyyatı aparılır, onların məşğulluq imkanları qiy-

mətəndirilir. Fərdi məşğulluq proqramları tərtib edilməklə sakinlərin aktiv məşğulluq tədbirlərinə cəlb olunması, habelə onlara karyera məsləhəti xidmətlərinin göstərilməsi istiqamətində işlər aparılır.

Agentlikdən verilən məlumatda bildirilir ki, Böyük Qayıdış proqramı çərçivəsində Laçın rayonu üzrə doğma torpaqlarına qayıdan vətəndaşların məşğulluğunun təmin olunması üçün genişmiqyaslı işlər görülüb. Bunun sayəsində əhalinin məşğulluq xidmətlərinə əlçatanlığının artırılması məqsədilə Laçın rayonu üzrə 5 fərqli ixtisas üzrə peşə hazırlığı kursları təşkil edilib.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

Naxçıvan ilə Türkiyə arasında enerji ixracına dair "Əməliyyat müqaviləsi" imzalanacaq

Yaxın zamanlarda Naxçıvan Dövlət Energetika Xidməti ilə TEİAŞ (Türkiyə Elektrik İletim Anonim Şirkəti) arasında enerji ixracı (mübadiləsi) ilə bağlı müvafiq "Əməliyyat Müqaviləsi"nin imzalanması planlaşdırılır. Trend xəbər verir ki, bu barədə NDEX məlumat yayıb.

Bildirilib ki, Türkiyə və Naxçıvan tərəfindən olan ötürücü və paylayıcı yarımstansiyalar, elektrik verilişi xətlərinin mövcud vəziyyəti, sayğacların yerləşmə nöqtələri, rele-mühafizə sistemlərinin tərtib sahələri, TEİAŞ və Xidmət arasında enerji ixracı (mübadiləsi) ilə bağlı müvafiq "Əməliyyat Müqaviləsi"nin bağlanması ilə bağlı sənədləşmə işlərinə dair qarşılıqlı müzakirələr aparılıb.

Türkiyə-Naxçıvan elektrik enerjisi idxalı-ixracı əlaqəsi haqqında ENTSO (European Network of Transmission System Operators) tərəfindən 75 meqavat ixrac (Türkiyə tərəf passiv ada rejimində olmalıdır), 40 meqavat idxal (Naxçıvan tərəf passiv ada rejimində olmalıdır) ötürməyə icazə verilib.

7 ayda özəlləşdirilmədən büdcəyə 100 milyon manatdan çox vəsait daxil olub

Əmək Məsələləri Dövlət Xidməti tərəfindən cari ilin ilk 7 ayında özəlləşdirmə və icarədən dövlət büdcəsinə 122,8 milyon manat vəsaitin ödənilməsi təmin edilib.

Bu dövr ərzində 35 hərəcə keçirilib. Hərəcəyə 5 sahəmdar cəmiyyətinin səhmi paketi, 6 kiçik dövlət müəssisəsi, 465 nəqliyyat vasitəsi satılıb. Bu ilin yanvar-iyul ayları ərzində hərəcəyə çıxarılmış dövlət əmlakı üzrə 360 elektron sifariş qəbul edilib, hərəcəyə iştirak etmək məqsədilə "Elektron Hərəcə" proqram təminatı vasitəsilə 44 onlayn qoşulma reallaşdı.

Cari ilin 7 ayında özəlləşdirmədən dövlət büdcəsinə 100,7 milyon manat vəsait daxil olub, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 46,1 faiz artım qeydə alınıb.

Neftin ucuzlaşması davam edir

AZƏRTAC xəbər verir ki, dünya birləşmələri arasında neftin ucuzlaşması davam edir.

Londonun ICE ("InterContinental Exchange Futures") birjasında "Brent" markalı neftin bir barelinin qiyməti 0,13 dollar azalaraq 77,07 dollar olub. Nyu-Yorkun NYMEX ("New York Mercantile Exchange") birjasında "Light" markalı neftin bir barelinin qiyməti isə 0,33 dollar azalaraq 74,04 dollar təşkil edib.

"Made in Azerbaijan": domofon, müşahidə kamerası, konnektor, elektrik yuvası...

Müasir dövrdə hər hansı təsəvvürün özünü mütərəqqi beynəlxalq aləmdən təcrid şəraitində saxlaması intihara bərabər bir addım olardı. O üzdən Azərbaycan bütün istiqamətlərdə sivil, mütərəqqi dünyaya inteqrasiya edən bir ölkə kimi digər dövlətlərlə sıx əlaqələr qurur.

Milli iqtisadiyyatımız qlobal iqtisadiyyatın tərkib hissəsi olduğundan, xarici mühitdən kənar deyil. Məhz buna görə iqtisadiyyatın inkişafına aid Prezidentin imzaladığı bütün sənədlərdə uzunmüddətli dövr üçün iqtisadiyyatın daxili və xarici təsirlərə dayanıqlığının güc-

lendirilməsi, makroiqtisadi sabitliyin daha da möhkəmləndirilməsinə geniş yer verilir. Ölkədə makroiqtisadi sabitliyin və dayanıqlığın gücləndirilməsi məqsədilə yeni real-yaşayış üçün bütöçə qaydasına əsaslanan fiskal çərçivənin formalaşdırılması, bu sahədə əsas meyar sayılan qiymətlərin aşağı və sabit olmasının vacibliyi vurğulanır.

Danılmaz gerçəklikdir ki, son dövrlər Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan uğurlu iqtisadi siyasət nəticəsində ölkəmizin ixrac qabiliyyəti yüksəlib, yerli məhsulların beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması işləri sürətlənib. Bütün bunlar isə ölkəmizdə keyfiyyət infrastrukturunun inki-

şafına xüsusi əhəmiyyət verilməsinin nəticəsidir.

Azərbaycanın sənaye zonalarında 10 il müddətinə müxtəlif vergilərdən azad olunmaqla qarşılıqlı maraqlara əsaslanan əməkdaşlıq üçün müstəsna imkanlar yaradılıb. Həmin zonalarda dövlət vəsaiti hesabına yaradılan müasir infrastruktur sahibkarlığın inkişafı üçün əlverişli imkanlar təqdim edir.

Dövlətimizin başçısı iqtisadi məsələlərlə bağlı çıxış və müsahibələrində, eləcə də əcnəbi qonaqlarla görüşlərində mütəmadi şəkildə adçıqkılınan mövzuların əhəmiyyətini vurğulayıb, əsas məqsədin iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi olduğunu bildirir.

İstər Prezident İlham Əliyevin göstərişi və tövsiyələri, təsdiqlədiyi hüquqi-normativ aktların tələbi, eləcə də bazarın dikte etdiyi şərtlər sayəsində ölkəmizdə istehsal olunan məhsulların keyfiyyəti xeyli yüksəlib. Bu özünü təkcə daxili istehlak bazarında deyil, xarici ticarət əlaqələrində də açıq-aydın göstərir. Dünyanın bir çox qabaqcıl ölkələri Azərbaycanla iqtisadi-ticarət ünsiyyəti və yeni müqavilələrin imzalanmasına xüsusi maraq göstərirlər. Məsələn, bir müddət öncə Madrid-də Azərbaycanın İxracı və İnvestisiyaların Təşviqi Agentliyi (AZPROMO) və İspaniya Ticarət Palatası, eləcə də Madrid Ticarət, Sənaye və Xidmətlər Palatası arasında görüş keçirilib. Qeyd olunub ki, İspaniyaya qeyri-neft məhsullarının ixracının artırılması, eləcə də ispan şirkətlərinin ölkəmizin investisiya layihələrinə cəlb edilməsi yönündə AZPROMO tərəfindən müvafiq qurumlarla aktiv işlər görülür. Tədbir çərçivəsində əməkdaşlığın hüquqi çərçivəsinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə adçıqkılınan qurumlarla anlaşma memorandumları imzalanıb.

Azərbaycanın "AEM Elektron" MMC şirkətinin Çində "Voltam" brendi altında domofon və şlaqbaum istehsalına başlaması da sevincdirici xəbərdir. Şirkətin korporativ satış meneceri Azər Rzayevnin sözlərinə görə, ÇXR-də domofon və şlaqbaumla yanaşı, şəkərkəməlləri, konnektorlar, elektrik yuva-

ları, müşahidə kameralarının yığılması da planlaşdırılır: "Bu məhsulların Çindəki partnyor şirkətlərin zavodlarında hazırlanması yalnız Azərbaycan bazarına göndərilir. Gələcəkdə həmin məhsulların istehsalının ölkəmizdə təşkilinə nəzərdə tutulur. Domofonlar yeni məhsullardır. Bu məhsullar ölkə bazarına az sayda test məqsədilə çıxarılıb. Gələcəkdə domofonların, eləcə də "Voltam" brendi altında digər məhsulların istehsalını genişləndirəcəyik".

Azərbaycan da Çin bazarına əli-bəş getmir. Hazırda ÇXR-ə fındıq ixracı məqsədilə üçüncü protokolun imzalanması üçün danışıqlar aparılır. Bunu AQT-nin idxal və ixrac nəzarət şöbəsinin baş məsləhətçisi Vəfa Səfərlı paytaxtı-mızda keçirilən "Yaşıl Sünya naminə" mövzusunda Bitki Sağlamlığı Forumunda bildirib: "Çinə fındıq, eləcə də alma, nar və badam ixracı üçün agentlik risk qiymətləndirməsinin nəticələrini qarşı tərəfin sallaşdırma qurumuna rəsmi məlumat vasitəsilə təqdim edib. Agentliyin müvafiq sahədə vahid dövlət nəzarətini həyata keçirən dövlət qurumu kimi təsəvvürə, ixrac olunan bitkilər və bitkiçilik məhsullarına münasibətdə digər ölkələrin tələblərinə uyğun nəzarəti həyata keçirməsi nəticəsində xarici ölkə bazarlarına çıxış imkanları artırılıb, ixrac həcminin artırılmasına nail olunub".

Ötən il Rusiya ilə ticarət dövriyyəyimizin həcminə 17 faiz artım

müşahidə edilib. Sankt-Peterburq şəhərinin sənaye siyasəti, innovasiyalar və ticarət komitəsi sədrinin birinci müavini Aleksandr Sitov deyib ki, Rusiyanın şimal paytaxtının ərzaq və kənd təsərrüfatı məhsulları ilə təminatında Azərbaycan əhəmiyyətli rol oynayır.

Nə qədər gözənilməz olsa da, bu sərədə heyvandarlıq məhsulları da var. Məsələn, Azərbaycan Vyetnam hər il 1000 tondan çox ot və ot məhsulları ixrac edəcək. Bununla bağlı Bakıda "Canet" MMC və Vyetnam Aşpaşlar Assosiasiyası arasında əməkdaşlığa dair niyyət protokolu imzalanıb. MMC-nin rəhbəri Tural Əliyev məlumat verib ki, bu ilin may ayında Vyetnamda keçirilən görüşdə şirkətlərlə bu istiqamətdə danışıqlar aparılıb: "Sənədə əsasən, Vyetnam şirkətlərinin tələbatı üzrə Azərbaycanın ot ixrac edəcək. İxracın həcminin illik 1000 tondan çox olacağı proqnozlaşdırılır. Çatdırılma əsasən hava yolu ilə həyata keçiriləcək. Soyudulmuş otlar hava nəqliyyatı, dondurulmuş otlar isə avtomobil yolu ilə daşına bilər".

Sadələndirilmiş xeyli artırmaq mümkündür. Amma bunlar da kifayət edir ki, iqtisadiyyatımız şaxələndikcə, qeyri-neft sektorunu inkişaf etdikcə, istehsal olunan məhsulların keyfiyyəti yüksəldikcə ticarət əlaqələrimizin daha geniş coğrafiyanı əhatə etdiyinə şahid olmaq.

Qurban MƏMMƏDOV,
"Azərbaycan"

REGIONLAR

"Şəhərdən kəndə":
"Paşa Holding" nümunə göstərir

Bu gün kənd təsərrüfatının inkişafı üçün dövlət və özəl sektor tərəfindən müxtəlif layihələr həyata keçirilir. Onlardan biri də "Şəhərdən kəndə" layihəsidir. Layihə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyindəki "Aqrar Tədarük və Təchizat" ASC tərəfindən "Paşa Holding" in dəstəyi ilə 2021-ci ildən icra olunur.

Məqsədi ölkəmizdə aqroturizm inkişaf etdirilməsi, regionlarda yaşayın əhalinin məşğulluğunun artırılması, yerli fermer təsərrüfatlarına alternativ satış kanalı, eləcə də şəhər sakinləri və xarici turistlərdən ötrü fərqli turizm imkanlarının yaradılması olan layihənin fermerlər üçün önəmli tərəfi ondan ibarətdir ki, təsərrüfat sahibləri aqroturizm modulu üzrə təlim proqramlarında iştirak edərək bilik və bacarıqlarını artırır. "Şəhərdən kəndə" çərçivəsində fermer təsərrüfatları abadlaşdırılır, onlara texniki və avadanlıq dəstəyi göstərilir ki, bu da layihəyə qoşulan fermerlərə əlavə gəlir mənbəyi əldə etməyə imkan yaradır. Nəticədə həm yerli, həm də əcnəbi turistlər maraqlı, fərqli və daha sərfəli istirahət etmək, kənd təsərrüfatı mallarını yerində almaq və təbiətə daha yaxın olmaq imkanı qazanırlar. Təsədüfi deyil ki, cəmi 3 il ərzində layihə sayəsində regionlarda kənd turizminin inkişafı xeyli sürətlənib, o cümlədən kəndlərin çoxunda sosial rifah halı yaxşılaşıb, yeni xidmət sahələri açılıb, alternativ satış kanalları yaradılıb, ailə biznesi genişləndirilib, kənd əhalisinin, eləcə də kiçik və orta fermer təsərrüfatı sahiblərinin gəlirləri artıb. Bunlardan başqa, həyata keçirilən ekoloji və aqrar maarifləndirmə tədbirləri əhalinin böyük şəhərlərə axımının sürətini azaldıb, insanları torpağa bağlayıb. Layihə çərçivəsində müntəzəm olaraq şəhər məktəblərinin və ali məktəb tələbələrini kəndlərə ekskursiyaları

həyata keçirilib ki, bu da gənclərdə kənd həyatına maraq oyadıb. Yeri gəlmişkən xatırladaq ki, bu günlərdə "Aqrar Fəaliyyətli Azərbaycan Qadınları" (AFAQ) layihəsi çərçivəsində İsmayılı rayonunda kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan 9 fermərə "Şəhərdən kəndə" vasitəsi ilə dəstək göstərilir. Topçu kəndində fəaliyyət göstərən qadın fermerlərin müraciətləri əsasında təsərrüfatlara baxış keçirilib, qiymətləndirmə sorğuları aparılıb, həmçinin fəaliyyət sahələrinə uyğun təlimlər keçirilib.

Qiymətləndirmə sorğularına əsasən, 8 fermərə ümumilikdə təsərrüfatlarının ehtiyacları üzrə 6 yemədoğrayan aparat, südcəkən aparat təqdim edilmişdir. Eyni zamanda qadınların quşçuluq istiqamətində birgə fəaliyyətinə dəstək olmaq üçün inkubator verilib. Layihə çərçivəsində İsmayılı rayonunun Kürdəmə kəndində Solmaz Bağırının rəhbərlik etdiyi qadın qrupuna məxsus quşçuluq təsərrüfatında istehsal həc-

minin artırılmasına dəstək məqsədi ilə 96 kvadratmetrik hin tikilib, təsərrüfat 30 su və 30 yemqabı ilə təmin olunub. Bundan başqa, Sumağallı kəndində "Arzu" qadın qrupuna məxsus təsərrüfat baxış keçirilib, fermerlərin fəaliyyətlərinin çoxşaxəli olması və kəndin turizm üçün əlverişliliyi nəzərə alınaraq təsərrüfatın aqroturizm potensialı dəyərləndirilib. Bu məqsəddə layihə çərçivəsində "Arzu" qadın qrupuna məxsus ərazidə mətbəx və söhbətgah, sanitariya qovşağı tikilib, uşaq oyun meydançası salınıb, eyni zamanda turizm xidmətinin yaxşılaşması məqsədi ilə təsərrüfat avadanlıqlarla təmin edilmişdir, burada 15 nəfərin gəc-

ləməsi və 24 nəfərin qidalanması üçün şərait yaradılıb. Bu dəfə də "Şəhərdən kəndə" layihəsinin işi bu rayonla məhdudlaşmayıb. Layihə çərçivəsində Şamaxı rayonunun Meysəri kəndində yerləşən Sərdar Bayramova məxsus təsərrüfat da abadlaşdırılıb. Ançılıq, meyvəçilik, üzümçülük, şərəbçilik və tərəvəzçilik, quşçuluqla məşğul olan təsərrüfatda 8 nəfərin gəcələməsi, 15 nəfərin qidalanması üçün şərait var. Əlavə olaraq burada sanitariya qovşağı, söhbətgah və marqal tikilib və digər işlər görülmüşdür.

Xatırladaq ki, "Şəhərdən Kəndə" layihəsi çərçivəsində bu günə qədər yerli və əcnəbi mütəxəssislər tərəfindən həyata keçirilən təlimlərdə 315 təsərrüfat sahibi iştirak edib. Təsərrüfat sahəsinin inkişafı və turistlər üçün xidmət səviyyəsinin artırılması üçün 23 təsərrüfat abadlaşdırılaraq müxtəlif avadanlıqlarla təmin olunub.

Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"

Astara xəbərləri

"Kimin ağrıyır canı..."

Azərbaycanda çay istehsalının 60 faizi Astaranın payına düşür

Çayçılıq subtropik bölgənin, o cümlədən Astaranın ənənəvi və gəlirli sahələrindədir. Bu baxımdan regionda çayçılığın inkişaf etdirilməsinin prioritet məsələ kimi qarşıya qoyulması təsədüfi deyil.

Məlum olduğu kimi, sahənin inkişaf etdirilməsi, çay məhsullarına tələbatın yerli istehsal hesabına təmin olunması, onların ixrac potensialının artırılması, kənd əhalisinin məşğulluğunun və maddi rifahının yüksəldilməsi məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasında 2018-2027-ci illərdə çayçılığın inkişafına dair Dövlət Proqramı" qəbul edilmişdir. Proqramın həyata keçirilməsi nəticəsində Astarada çayçılığın inkişafı sürətlənmiş, çay plantasiyalarının əkin sahəsi artırılmışdır.

Bu gün Azərbaycanda mövcud çay plantasiyalarının təxminən 24 faizi, çay istehsalının isə 60 faizindən çoxu Astara rayonunun payına düşür. Rayon Statistika İdarəsindən aldığımız məlumata görə, hazırda rayonda 232,1 hektar çay sahəsi var və həmin sahələrdən 1 avqust vəziyyətinə 486,6 ton və ya keçən ilin

müvafiq dövrünə nisbətən 11,2 ton (2,4 faiz) çox məhsul yığılmışdır. Məhsuldarlıq 0,5 sentner artaraq 21 sentnerə çatmışdır.

Rayonda çayçılıqla 3 müəssisə məşğuldur və 2024-cü ilin 7 ayında həmin müəssisələr tərəfindən 145,8 ton və ya 6,4 faiz çox yaşıl çay yarpağı istehsal edilərək təhvil verilmişdir. Məhsuldarlıq isə 0,4 sentner artaraq 7,7 sentnerə çatmışdır. Əhaliyə məxsus təsərrüfatlar tərəfindən isə 340,8 ton (keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,7 faiz çox) məhsul yığılmışdır.

Təsərrüfatlarda çay yığımını davam edir.

Bu il rayon üzrə 290 hektarda çəltik əkilib

Son illər kənd təsərrüfatının ənənəvi sahələrindən olan çəltikçiliyin inkişafı, əhalinin düyüə olan tələbatının ödənilməsi və çəltik istehsalının artırılması istiqamətində bir sıra əhəmiyyətli tədbirlər görülmüş və müsbət nəticələr əldə olunmuşdur.

"Azərbaycan Respublikasında çəltikçiliyin inkişafına dair 2018-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın bu müsbət dinamika rolunu böyükdür. Proqram, eyni zamanda kənd əhalisinin

sosial rifahının yaxşılaşdırılması və məşğulluq səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edir.

Astara rayonunun təsərrüfatlarında cari ilin məhsulu üçün 290 hektar sahədə çəltik əkilmişdir ki, bu da keçən illə müqayisədə 54,2 hektar və ya 23 faiz çoxdur. Rayon Statistika İdarəsinin rəis müavini Şövqiyə Məmmədovanın verdiyi məlumata görə, çəltikçilik Astaranın ənənəvi təsərrüfat sahəsidir və regionda çəltikçiliyin inkişafı üçün geniş perspektivlər var.

Artıq bir neçə ildir bölgənin brendi olan, ekoloji cəhətdən təmiz və keyfiyyətli Astara düyünə bazarda tələbat çoxdur. Bu, əkinçilərə çəltik sahələrini ildən-ilə artırmağa stimül verir. Çəltikçilik rayonun əsasən Səncərdə, Pəncər, Kəkalos və Ərcivan ərazi nümayəndəliklərində geniş yayılıb. Hazırda bütün ərazilərdə əkin sahələrinin aqrotexniki tələblər səviyyəsində becərilməsi üçün ciddi say göstərilir.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Görüş yalnız balıqçılar dəvəti idi

Neftçala Rayon İcra Hakimiyyətinin təşkilatı dəstəyi ilə Azərbaycan Balıq İstehsalçıları və Emalçıları Assosiasiyası İdarə Heyətinin rayon ərazisində balıqçılıq fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi və fiziki şəxslərlə "Azərbaycan Fish-Farm" MMC-də görüşü keçirilib.

Neftçala və Salyanda nohur balıqçılığı ilə məşğul olan 30 nəfərin iştirak etdiyi tədbiri giriş sözü ilə açan assosiasiyamızın sədri Zaur Salımanlı akvakuçura sahəsində ciddi potensiala malik olan Neftçala rayonu ərazisində orzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı dövlət proqramının həyata keçirilməsi istiqamətində görüşməsi vacib olan işlər haqqında danışıb.

Görüş zamanı kənd təsərrüfatının digər sahələrində olduğu kimi, balıqçılıq sahəsində subsidiyaların ayrılması, balıq yemini olan tələbatın standartlara cavab verən keyfiyyətli təmin olunması, beynəlxalq standartlara uyğun yeni texnologiyaların tətbiqi ilə məhsuldarlığın artırılması, nohur göllərində sudan istifadə qaydaları, verilən suyun qiyməti barədə yığıncaq iştirakçıları ilə maraqlı fikir mübadiləsi aparılıb, mövcud vəziyyət və qarşıya çıxan çətinliklər müzakirə olunub.

S.CAVADOV,
"Azərbaycan"

Ağstafa xəbərləri

Yeniyyətə və gənclərin yay istirahəti səmərəli keçir

Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyəti və Qazax-Tovuz Regional Gənclər və İdman İdarəsinin təşkilatçılığı ilə Həsənsu çayının ətrafında piknik təşkil olunmuşdur.

Yeniyyətlərlə gənclər arasında birliyin təşviqi, onların intellektual səviyyəsinin artırılması, eyni zamanda məktəblərin yay tətili daha mənalı və yaddaqalan etmək üçün keçirilən tədbirin açılışında çıxış edənlər demişlər ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin mənəvi və qurucusu olduğu müasir Azərbaycanda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə gənclər hərtərəfli inkişaf etməyə imkanlıdır və onların vətənpərvərlik, milli-mənəvi dəyərlər ruhunda yetişmələri, yüksək səviyyəli təhsil almaları, fəal və sağlam həyat tərzi sürmələri, idmanla məşğul olmaları üçün bütün zəruri tədbirlər görülmüşdür. Öz növbəsində hər bir yeniyyətə və gəncə də ölkəmizdə yaradılan bu əlverişli mühitdən maksimum dərəcədə bəhrələnmək üçün fəallıq nümayiş etdirməlidirlər.

Müxtəlif növ stolüstü dama yarışlarının, musiqili-oyuncu müsabiqələrinin, nahar və çay süfrəsinin təşkil olunduğu tədbir zamanı iştirakçılar, həmçinin ərazini turlantılardan təmizləmişlər.

Yüksək balla ali məktəblərə daxil olan gənclərlə görüş keçirilmişdir

Ağstafada Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DİM) 2023-2024-cü tədris ili üzrə keçirdiyi qəbul imtahanlarında yüksək bal toplayaraq tələbə adı qazanan yerli gənclərlə görüş keçirilmişdir.

Görüş giriş sözü ilə rayon icra hakimiyyətinin başçısı Seymur Orucov açaraq tələbə adını qazanan gəncləri təbrik etmiş, onlara gələcək hədəflərinə çatmaları üçün uğurlar arzulamışdır.

Sonra Ağstafa təhsil sektorunun müdiri Mədət Zeynalov, şair Rüfət Axundlu, eləcə də test imtahanında 669 bal toplayan Həcər İsgəndərli və 682 bal toplayaraq yüksək nailiyyət əldə edən Nurlan Axundov çıxış edərək ölkə-

mizdə elmə, təhsilə göstərilən yüksək diqqət və qayğıdan söz açmışlar. Yüksək bal toplayaraq tələbə adı qazanan gənclərə Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyətinin Fəxri Formanları və xatirə hədiyyələri təqdim edildikdən sonra xatirə şəkli çəkdirilmişdir.

Sədr onu da dedi ki, tarixi torpaqlarımıza könər ölkələrin ərazisindən köçürülmüş bədnam ermənilər tərəfindən öz xalqımıza qarşı törədilən soyqırımlar və deportasiyalar nəticəsində özəli yurd yerlərindən didərgin salınmış, uzun müddət

imzədo elmə, təhsilə göstərilən yüksək diqqət və qayğıdan söz açmışlar. Yüksək bal toplayaraq tələbə adı qazanan gənclərə Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyətinin Fəxri Formanları və xatirə hədiyyələri təqdim edildikdən sonra xatirə şəkli çəkdirilmişdir.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Şabranda məskunlaşmış qərbi azərbaycanlılar doğma yurdlarına dönəcəklərinə inanırlar

Ölkəmizin hər bölgəsində olduğu kimi, Şabran rayonunda da öslən Qərbi Azərbaycandan olan soydaşlarımız yaşayırlar. Düzüdü, erməni şovinizmi və keçmiş SSRİ rəhbərliyinin riyakarlığı səbəbindən dədə-baba yurdlarından, doğma ocaqlarından zorla köçürülmüş soydaşlarımızdan indi sağ qalanlar çox deyil.

Əvəzində övladları, nəvə-nəticələri var və onlar da özlərini qərbi azərbaycanlı hesab edirlər, tezliklə tarixi yurdlarına dönəcəklərinə inanırlar.

Bu, Şabran şəhər İcmasının İnkişafı üzrə Təlim və Resurs İctimai Birliyi tərəfindən Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Şabran rayonunda məskunlaşmış qərbi azərbaycanlı soydaşlarımız arasında özəli torpaqlarımıza qayıdış imkanlarının təbliği" layihəsi həyata keçirilən zaman bir daha bolli oldu. İctimai birliyin sədri Gülsənəm Əmrahovanın öyrəndik ki, Şabran şəhərində 7, Kılvar kəndində 13, Ağbaşa, Xələf və Yeləkən kəndlərində 2, ümumilikdə 25 ailədə və Qarabağ qaçqın və məcburi köçkünlər üzrə nümayəndəlikdə sakinlərin iştirakı ilə qayıdış prosesi mövzusunda maarifləndirici görüşlər keçirilmişdir. Görüş iştirakçılarına agentliyin maliyyə dəstəyi, ictimai birliyin təşkilatçılığı ilə nəşr edilmiş "Qərbi Azərbaycan özəli və əbədi torpağımızdır" adlı kitablar paylanmışdır.

Sədr onu da dedi ki, tarixi torpaqlarımıza könər ölkələrin ərazisindən köçürülmüş bədnam ermənilər tərəfindən öz xalqımıza qarşı törədilən soyqırımlar və deportasiyalar nəticəsində özəli yurd yerlərindən didərgin salınmış, uzun müddət

torpaq nisgilli ilə yaşamış soydaşlarımızın məskunlaşdığı şəhər və kəndlərdə aktuallıq kəsb edən bu layihənin həyata keçirilməsi qayıdış prosesinə yönəlik addım kimi minnətdarlıq hissi ilə qarşılanmışdır. "Görüşlər başa çatdıqdan sonra iştirakçılar tərəfindən yekdilliklə hazırlanaraq təsdiq edilmiş bəyanat qəbul olunmuşdur. Bəyanatda Qərbi Azərbaycanın şəhər və kəndlərindən didərgin salınmış və hazırda Şabran rayonunda məskunlaşmış soydaşlarımızın daim öz doğma torpaqlarına qayıtmaq özində olduqları, özəli torpaqlarımıza, yurd yerlərimizə qayıdış mütləq şəkildə dəstəkləndikləri, Ermənistan tərəfinin isə ədalətin bərpasına olummasını yubutmaqla qayıdış prosesinin davamlı həlli istiqamətində irəliləyişə yardım etmədiyini vurğulanmışdır. Bununla da Şabran rayonunda məskunlaşmış qərbi azərbaycanlı soydaşlarımız Ermənistan hökumətini insan hüquqları ilə bağlı beynəlxalq öhdəliklərə hörmət etməyə və öz

özəli torpaqlarından qovulmuş azərbaycanlıların qayıdışına şərait yaratmağa çağırılmışlar", - deyər G.Əmrahova bildirdi.

Ümumiyyətlə, Şabranda məskunlaşmış qərbi azərbaycanlılarda da doğma yurda qayıdışa inan çox güclüdür. Bu inamı və əminliyi onlarda Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin liderliyi və möhkəm iradəsi yaratmışdır. 30 il ərzində erməni vandallarının vuran oya qoyduğu Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə aparılan gəncmişqayış bərpası, quruculuq işləri, o yerlərdə Böyük qayıdış, bu ümidə daha da artmışdır.

Sonda onu qeyd edək ki, Şabran şəhərindəki Zorif Əliyeva adına parkda layihənin davamlı təsir imkanlarını artırmaq məqsədi ilə tarixi Azərbaycan torpaqlarının əhatə etdiyi coğrafi ərazi və tarixi faktlar əsasında hazırlanmış xəritə-iriöçkünlü lövhə-panno quraşdırılmışdır.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Doktor Alban Bakı və azərbaycanlılar haqqında:

"Mən bu şəhəri və xalqı sevdim"

Planetdə Doktor Albanın kim olduğunu bilməyən və onun bütöv bir nəslin böyüdüüyü hitlərinə qulaq asmayan insan çətin tapılar. Nigeriyamənşəli məşhur işveçli müğənninin 90-cı illərdə "It's My Life", "Sing Hallelujah", "Look Who's Talking", "Born in Africa" və bir çox başqa mahnıları işveçdən çox-çox kənarında da gənclər tərəfindən əzbər söylənilirdi. Hətta ingilis dilini bilməyən uşaqlar da Albanın hitlərini oxuyaraq, onun mahnılarının sözlərini qeyri-müəyyən şəkildə xatırladırdılar. Ötən əsrin 90-cı illərinin kumirinin populyarlığı bu günə qədər azalmır. İyul ayında Alban Bakıda "Sea Breeze Resort"da keçirilən DREAM FEST festivalında iştirak edib və burada artistin şəxsi ulduzu da "Walk of Fame" xiyabanında qoyulub.

Alban Uzoma Nvapa AZƏRTAC-a müsahibəsində musiqi karyerasının necə başlamasından, Bakı haqqında təəssüratından danışdı.

- Alban, salam. Çox şadam və minnətdaram ki, gəncliyimin kumiri Azərbaycanın informasiya agentliyi AZƏRTAC-a müsahibə verməyə razı olub. Sağ olun.

- Siz də sağ olun.

- Onda keçək suallara! İlk sualım: Hello, Alban! Tell me how you're doing? (Salam, Alban! Mənə deyil ki, Karolinska İnstitutunda diş həkimi ixtisası üzrə təhsil almısan. Bəs musiqi karyeranız necə başladı və necə məşhur sənətçi oldun?)

- Karolinska İnstitutunda oxuyanda pula ehtiyacım var idi, həftə sonları isə DJ işləyirdim. Məhz həmin dövrdə - 1990-cı ildə hər yerdə ildırım kimi guruldamağa başlayan "Hello, Africa" mahnısını meydana çıxırdı və çıxışlarım belə də davam etdi.

- Heç diş həkimi işlədiniz?

- Bəli, bir il.

- Bu necə idi?

- Yaxşı, amma musiqi ilə çalışmaq daha əyləncəlidir.

- Həkim işləmək üçün darıxmırsınız?

- Xeyr.

- Albomların milyonlarla tirajla satılıb. Sən hər yerdə görünürdün: televiziya ekranlarında, qəzet və jurnalların üz qabığında. Sonra geniş şəkildə tanınmağa başladın. Bu, həyatda sonə mane oldumu?

- Xeyr. Baxmayaraq ki, bəzən çətin olurdu. Axı məşhur adam bu və ya digər işi görə bilməz. Amma sən bununla yaşayırsan və sonunda öyrəşirən.

- Musiqi karyeranız burada, işveçdən başlayıb. İşveçli olmayan bir insan üçün işveç musiqi aləmində bunu etmək çətin deyil dimi?

- Biz - ölkəyə yeni gələnlər, bilirlik ki, sıfırdan başlamaq həmişə çətinidir. Bu məsələdə təcrübəniz olduqca, daha asandır. Amma sonda bacardım.

- Bir müddət işində sakitlik yaranmışdı. Bunun səbəbi nədir və həmin müddətdə nə işlə məşğul idiniz?

- Körpə uşaqlarım, iki qızım vardı. İndi biri 19, digəri 16 yaşındadır. Uşaqlar dünyaya gələndə, görək bir az yaşayacağıq.

- Keçək Bakı səfərinə. İyul ayında Emin Ağalarov tərəfindən Bakıda keçirilən DREAM FEST festivalına dəvət olundun. Festivaldan və Azərbaycan ictimaiyyətinə hansı təəssüratlarla ayrıldın?

- Bakı çox gözəl şəhərdir. Strukturlaşdırılmış və sakitdir. Tamaşaçılar isə fantastikdir. Mən bu şəhəri və onun insanlarını sevdim. Bakıda bəyənəmədiyim heç nə yoxdur.

- Şəhəri görməyə, yerli mətbəxin təamlarını dadmağa vaxtınız oldu mu?

- Biz daha çox məşinlə gedirdik. Yeməklərimiz Asiya və ərəb mətbəxi ilə ortaq cəhətləri var. Qızardılmış ət, çoxlu qızardılmış ət yedim. Ləzzətli idi.

- Adının ulduzu "Sea Breeze"de "Walk of Fame" xiyabanında qoyulub. Bununla bağlı təəssüratını bölüşürdün.

- Oraya gedib bu ulduzu qəbul etmək çox xoş idi. Mükafatın özü evdədir, ofisində ona tez-tez baxıram. Ulduzun üzərində "Alban" yazısını görmək çox xoşdur.

- Yerli ulduzlar da xarici sənətçilərlə bəzən bəzən çıxış edirlər. Onların çıxışı ilə maraqlandın mı və ya gələcəkdə kiminlə əməkdaşlıq etmək istərdin?

- Fakt budur ki, bir dəfə pərdə arxasına keçəndən sonra, demək olar ki, dərhal səhnəyə çıxdım. Mənim çıxışından sonra yağış yağmağa başladı. Beləliklə, konsert mənim ifamla başa çatdı. Çox təəssüf ki, mənəndən əvvəl çıxış edənləri görmədim.

- Sonuncu sualım: Bakıya qayıdıb solo konsert vermək istərdin?

- Bəli. Mütləq! Mən Bakını, Azərbaycanı sevirəm. Oraya təkrar gəlməliyəm. Bu asandır! Problem yoxdur.

- Ən yaxın zamanda Bakıda solo konsertinə ümid edirik! Xoş söhbət üçün minnətdaram!

- Təşəkkür edirəm!

Ermənistanda işsizlik ən yüksək səviyyəyə çatıb

Hökumət isə saxta rəqəmlərlə xalqı aldadır

Qonşu dövlətlərə qarşı arazi iddialarını hələ də saxlaması, əlaqələrin normallaşdırılmasına qarşı çıxması Ermənistanın tənəzzülünü davam etdirməkdə, üzlaşdıyı problemlərin miqyasını daha da artırmaqdadır.

Baş nazir Nikol Paşinyanın vəziyyəti dəyişdirəcəyinə ümid edən sadə ermənilər isə hansısa yeniliklərin olmamasından getdikcə daha güclü formada narazılıq edirlər.

Ölkədə N.Paşinyanın reytinqinin sürətlə aşağı düşməsi müşahidə olunur və hətta belə fikirlər səslənir ki, bu gedişlə onun və komandasının hakimiyyətdən devrilməyi istisna edilmir.

Ermənistanda sosial-iqtisadi vəziyyətin təhlili aydın şəkildə göstərir ki, ölkədə inflasiya böyük sürətlə dərinləşdiyi halda, əhalinin gəlirlərindən hansısa artım yoxdur. Yaranan fərq nisbətində insanların durumunun daha da ağır-

laşmasına, onların ifrat yoxsulluq həddində yaşamasına səbəb olmaqdadır. Artıq rəsmi dairələr də inflasiya prosesinin nəzarətdən çıxdığını, vəziyyətin ağırlaşdığını etiraf edirlər. Məsələn, bu ilin 9 ayında sosial-iqtisadi vəziyyətdə müsbət doğru dəyişiklik olmayıb. Statistik rəqəmlər ölkədə işsizliyin və işləyən yoxsulların sayının dayanmadan artdığını göstərir.

N.Paşinyan hakimiyyətdə gələndə verdiyi vədlərdən biri də ölkədəki işsizliyi minimum

müqayisədə bir, 25 min nəfər və ya 14 faiz çox deməkdir. Həm nominal ifadədə işsizlərin sayı artıb, həm də işsizliyin səviyyəsi dərinləşib.

Ölkədə həkimlər, tibb bacıları, mühəndislər, müəllimlər, digər peşə sahibləri arasında işsizlik hallarına daha çox rast gəlinir.

Bu arada daha bir maraqlı məqam işsizlərin arasında qadınların sayının getdikcə artmasıdır. Hesab edilir ki, Ermənistanda işsizlər arasında kişilərin azlıq təşkil etməsi təəcüb doğurmamalıdır. Çünki kişilərin əksəriyyəti öz ailəsini dolandırmaq məqsədilə ölkəni tərk edərək Rusiyaya və digər yerlərə üz tutub. Xarici ölkələrə gedənlərin sayı bir milyonu ötür.

Hökumət isə vəziyyəti örtbasdır etmək üçün saxta rəqəmlərlə xalqı aldatmaqda məşğuldur.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərbaycan" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Makron düşdüyü vəziyyətdən çıxış yolu axtarır

O, demokratiyaya qarşı institusional çevrilişdə ittiham olunur

Fransada solçu müxalifət prezident Emmanuel Makronun impenimentinə nail olmaq üçün planlarını açıqlayıb. Bu addımın səbəbi prezidentin Yeni Xalq Cəbhəsi (NPF) blokunun bütün partiyalarını razılaşdırdığı Lüsü Kastenin baş nazir postuna namizədliyini irəli sürməkdən imtina etməsidir.

Solçuların möntəqinə görə, prezident onun namizədliyini irəli sürməyə borcudur, çünki blok bu yaxınlarda keçirilən parlament seçkilərində birinci yeri tutub. Lakin Makronun özü fərqli fikirdədir. O bildirib ki, parlament seçkilərində qalib olan qüvvə yoxdur. Bu günlərdə solçu siyasətçilərin, o cümlədən "Yenilməyən Fransa" partiyasının lideri Jan-Lük Melanşonun "The Tribune Sunday" qəzeti üçün yazdığı məqalədə deyilir: "Prezident Makron bilməlidir ki, onu dövlət başçısı postundan kənarlaşdırmaq üçün bütün konstitusional vasitələrdən istifadə olunacaq, onun demokratiyanın əsas qaydasına qarşı bəzi qüvvələrin irəli sürməkdən imtina etməyə əsas verib. Hökumətə

mayacaq: Fransada yeganə hakim xalq səsidir".

Digər məsələlərə yanaşı, dövlət başçısı demokratiyaya qarşı institusional çevrilişdə ittiham olunur. Belə ki, Makron parlament seçkilərində qalib gələndən sonra, onunla məsləhətləşməyə dəvət edib. Bu fasilənin ən çox yayılmış izahlarından biri Makronun siyasi planını həyata keçirmək üçün potensial müttəfiqlərin razılığını almamasıdır. Bu plan Yeni Xalq Cəbhəsinin parçalanmasından, mötədil solçuların - sosialistlərin və ekoloqların prezident bloku ilə koalisiya yaratmasından ibarətdir. Ən yaxşı halda onlara "Respublikaçılar" da qoşulacaq - daha doğrusu, sağ mərkəzçi partiyanın millətçilərlə ittifaqdan imtina edən hissəsi.

tin təyinatı, hətta ən optimist hesablamalara görə, yalnız sentyabrın əvvəlində baş tutaçaq. Fransa prezidenti avqustun 23-də bütün parlament partiyalarını onunla məsləhətləşməyə dəvət edib. Bu fasilənin ən çox yayılmış izahlarından biri Makronun siyasi planını həyata keçirmək üçün potensial müttəfiqlərin razılığını almamasıdır. Bu plan Yeni Xalq Cəbhəsinin parçalanmasından, mötədil solçuların - sosialistlərin və ekoloqların prezident bloku ilə koalisiya yaratmasından ibarətdir. Ən yaxşı halda onlara "Respublikaçılar" da qoşulacaq - daha doğrusu, sağ mərkəzçi partiyanın millətçilərlə ittifaqdan imtina edən hissəsi.

Bu ssenari reallaşarsa, yeni koalisiyanın ən azı 400 mandatı olacaq və bu da zəruri parlament çoxluğunu xeyli üstələyir. Ən əsas isə nə sol, nə də sağ cəbhənin belə bir koalisiyada bloklayıcı paketi olacaq - və bu, prezidentin imkanlarını daha da artırır.

Lakin belə bir planı həyata keçirmək gündən-günə nüfuzunu itirən Makron üçün asan məsələ deyil. Bundan əlavə, Makronun ehtiyatda daha bir variantı var - "Respublikaçılar"la koalisiya yaratmaq və sonradan ona solçuları qoşmaq. Bu, ən pis variantdır, çünki sağçıların daha az mandatı var.

Amma deyəsən, Makron bu variantı nəzərdən keçirir. Təsəffüf deyil ki, baş nazirliyə mümkün namizədlər sırasında "Respublikaçılar"ın iki yüksək vəzifəli nümayəndəsinin adı hallanır.

Xatırladaq ki, Fransa prezidenti iyulun 16-da növbədən kənar parlament seçkilərinin nəticələrinə görə postunu tərk etmək istəyən baş nazir Qabriell Attalın istefasını qəbul edib.

Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Ermənistan Cənubi Qafqazı Qərbin plasdarmına çevirməyə çalışır

Ermənistan Avropa İttifaqı missiyasını, Fransa və ABŞ hərbi təlimatçılarına regiona cəlb etməklə Cənubi Qafqazı faktiki olaraq Qərbin plasdarmına çevirməyə çalışır.

Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Vəzirləri Təşkilatının sədr müavini, polkovnik Cəlil Xəlilov deyib.

O qeyd edib ki, Vətən müharibəsindən sonra kənar qüvvələrin həvəsli Ermənistanı dəvət edən İrəvan, bununla regionda hərbi-siyasi status-kvonu sünü şəkildə dəyişməyə çalışır: "Təbii ki, İrəvanın Qərbi Ermənistanı dəvət etməsində məqsəd regionda möhkəmlənməyə çalışan bu qüvvələrin vasitəsilə bölgədə qüvvələr nisbəti

ni dəyişmək, onların dəstəyi ilə nəyə isə nail olmaqdır. Halbuki, Ermənistanı həvəsli silahlılardan və ona dəstək xarakterli bəyanatlar verən dövlətlərin əsl niyyəti sadəcə, regionda möhkəmlənməkdir. Ən maraqlı olan Ermənistanın İrəvanı təmin etməkdən ibarətdir. Bunun xaricində Ermənistan və onun əhəmiyyəti heç kim üçün maraqlı deyil. İrəvan isə bu həqiqəti anlamaq və qəbul

etmək iqtidarında olmadığı üçün Qərbin hər bir avarturasını dəstəkləyir, bunu ona verilən qiymət hesab edib.

Düşünürəm ki, Ermənistanın kənar gücləri, təxribatçı qüvvələri bölgəyə gətirməsi yalnız ölkəmizin deyil, bütün region dövlətlərinin maraqlarına ziddir. Buna görə də rəsmi İrəvanın bu siyasətinə bütün region dövlətləri etiraz etməli, bu siyasətdən imtina etməsi üçün İrəvana təzyiqlər göstərməlidirlər", - deyən C.Xəlilov bildirib.

Polkovnik əlavə edib ki, İran və Rusiya ilə qarşıdurma vəziyyətində olan Qərbin Cənubi Qafqazdakı hərbi mövcudluğu regiona gərginlik, qeyri-müəyyənlik vəd edir. Bu isə bütün region dövlətləri kimi, Ermənistanın öz mənafeyinə də ziddir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun rəhbərliyi və kollektivi prokurorluğun veteranı

ATAKİŞİ ATAĞIŞIYEVİN vəfatından kədərli olduğunu bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznlə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin kollektivi polkovnik Əbülfəz Atakişiyevə atası

ATAKİŞİ ATAĞIŞIYEVİN vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

"Azərbaycan" qəzeti redaksiyasının kollektivi iş yoldaşları Mariya Cəlilovaya bacısı

SARA XANIMIN vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Erməniperəst senator Bob Menendez istefa verir

Amerikalı erməniperəst senator Bob Menendez cinayət məsuliyyətinə cəlb olunduğu üçün istefa verir.

AZƏRTAC-ın məlumatına görə, 5 noyabr seçkilərinin nəticələri elan olunana qədər onu Nyu Cersi senatoru ofisində Corc Helmi əvəzləyəcək. İyulun 16-da Nyu York məhkəməsi Bob Menendezin rüşvətçilik, maliyyə fırıldaqçılığı, ədalət mühakiməsinə mane olmaq və xarici agent kimi fəaliyyət göstərmək də daxil olmaqla, ümumilikdə 16 maddə üzrə təqsirli bilib. Onun həbsi oktyabrın 29-na nəzərdə tutulub.

Menendez 222 il həbs gözləyir. Menendezin həyat yoldaşı, erməniasilli Nadine də sadalanan maddələr üzrə ittiham

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-48-71,	Beynəlxalq həyat, idman
Baş redaktor müavini	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	İctimaiyyət şöbəsi - 538-56-60, 434-55-58
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib müavini	- 539-44-91,	Fototillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi - 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəssisatlıq - 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə
contact@azerbaijan-news.az
azreklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəhsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3991

Sifariş 1862

Qiyməti 60 qəpik